

VALENCIÀ

ESPA II
MÒDUL IV

Índex

Tema 1: Esports: esports i malalties	3
1. Vocabulari	3
1.1. Vocabulari sobre els Esports	3
9. Canvia el gènere de les següents oracions.....	8
1.2. Vocabulari sobre les malalties.....	13
2. Gramàtica Pronoms febles: l'Objecte Directe i l'Objecte Indirecte	16
2.1. Introducció	16
2.2. L'Objecte directe determinat	16
2.3. L'OBJECTE DIRECTE DARRERE DEL VERB	17
2.4. L'Objecte Directe Indeterminat.....	18
2.5. L'Objecte Directe Neutre.....	19
2.6. L'Objecte Indirecte	20
3. Comprensió Oral	24
4. Comprensió Escrita.....	25
5. Expressió Escrita.....	27
6. Expressió Oral.....	28
7. El Valencià de la Vega Baixa: Quino el Salaret - Capítol 10.....	30
Exercici Capítol 10 - <i>La cursa de la pedra</i>	35
Tema 2: Vehicles. El Futur i el Condicional.....	40
1. Vocabulari sobre els Vehicles.....	40
2. Gramàtica	52
2.1. Els pronoms febles en els Complementos Circumstancials i l'atribut.....	52
2.2. El Futur	58
2.2. El Condicional	61
3. Comprensió Oral.....	64
4. Comprensió Escrita.....	65
5. Expressió escrita.....	67
6. Expressió oral	68
7. El valencià de la Vega Baixa: Quino el Salaret - Capítol 11	69
Exercicis Capítol 11 - <i>On el Salaret toca la mar</i>	73
Tema 3: Els Oficis. Les Perífrasis d'obligació	79
1. Vocabulari dels Oficis	79
Tria l'opció correcta	90
2. Gramàtica.....	94
2.1. Repassem els pronoms febles: OD, OI, CC i Atribut	94
2.2. Les perífrasis d'obligació	99
3. Comprensió Oral	101
4. Comprensió Escrita.....	102
5. Expressió Escrita.....	104
6. Expressió oral	104
7. El valencià de la Vega Baja: Quino el Salaret – Capítol 12 (Final)	106
Exercicis Capítol 12 - <i>La llengua que viatja</i>	110
Ser de la Vega Baixa és la nostra forma de ser valencians.....	116

1

La salut: esports i malalties

Tema 1: Esports: esports i malalties

1. Vocabulari

1.1. Vocabulari sobre els Esports

1. Escriu el nom de l'esport que correspon amb la imatge:

2. Esbrina de quin esport estem parlant:

Esport o conjunt de pràctiques esportives que comprenen la carrera, el salt i el llançament: _____ .

Esport que es practica amb automòbils i que inclou proves de velocitat, habilitat i resistència: _____ .

Esport practicat entre dos equips, de cinc jugadors cadascun, que intenten introduir amb les mans una pilota dins d'una cistella que defén l'equip contrari: _____ .

Esport practicat a l'aire lliure entre dos equips, de nou jugadors cadascun, que s'alternen en posicions ofensives i defensives tractant d'aconseguir recórrer la major quantitat possible de vegades els quatre llocs o bases del terreny de joc,

en l'interval en què la pilota, llançada amb el bat, arriba a una de les bases en la mà d'un defensor: _____ .

Esport que es practica amb la bicicleta: _____ .

Esport practicat a l'aire lliure entre dos equips, d'onze jugadors cadascun, que intenten introduir una pilota dins de la porteria contrària, impulsant-la amb qualsevol part del cos excepte els braços o les mans: _____ .

Esport de lluita de mans nues originari del Japó, que té com a principi aprofitar la força del contrari per a desequilibrar-lo i vèncer-lo amb el mínim esforç: _____ .

Esport aquàtic que consistix a recórrer una distància determinada nadant i en un temps mínim: _____ .

Esport autòcton valencià en què dos jugadors o dos equips colpegen la pilota amb la mà seguint determinades regles, i que es juga exclusivament en un trinquet, exclusivament en el carrer o tant en el trinquet com en el carrer, depenent de la modalitat: _____ .

Esport nàutic consistent a planar amb una planxa especial mantenint l'equilibri sobre la cresta de grans ones: _____ .

Esport practicat per dos persones o dos parelles, les quals utilitzen raquetes, que consistix a enviar la pilota alternativament per damunt d'una xàrcia, dins dels límits d'un terreny rectangular: _____ .

3. Escriu oracions sobre els esports

4. Llegeix atentament les oracions següents i canvia-les al nombre indicat (singular o plural).

1. Els **dards** són una activitat molt popular a les tavernes.

2. El vent suau feia ideal la jornada de **windsurf**.

3. Els jugadors van preparar el **terreny de joc** abans del partit.

4. Els equips **quart finalistes** es disputaran el passe a la final.

5. Ha establert un nou **rècord** mundial en alçament de pes.

6. El partit de **futbol** es jugarà aquest diumenge a les quatre.

7. Els corredors de la **mitja marató** es concentren a la línia de sortida.

8. Els **nadadors** entrenen diàriament per millorar les seves marques.

9. La classe de **zumba** comença a les set en punt.

10. Els **arquers** competeixen per medalla a l'**Olimpíada**.

5. Completa i els verbs que hi falten al quade i després completa amb els verbs adients:

AHIR	HUI / AVUI	DEMÀ
jugava	jugue	jugaré
_____	guanye	_____
empatava	_____	_____
_____	_____	esforçaré
marcava	_____	_____
_____	entrene	_____
_____	còrrec	_____

6. Completa les següents frases amb els verbs jugar, guanyar, empatar, esforçar, marcar, córrer i entrenar. Escribe el verb adequat en primera persona del singular dels temps verbals següents: present, pretèrit imperfet i futur.

1. Cada setmana _____ al futbol amb els meus amics (present) (**jugar**).
2. Quan era petit, _____ molt per ser un bon atleta (imperfet) (**esforçar**).
3. Demà _____ un gol decisiu per al meu equip (futur) (**marcar**).
4. Sempre _____ per donar el millor de mi en cada competició (present) (**esforçar**).

5. De jove, _____ cada dia abans d'anar al col·legi (imperfet) (**córrer**).
6. Si continue entrenant, sé que algun dia _____ el campionat (futur) (**guanyar**).
7. A vegades, _____ en els partits més difícils (present) (**empatar**).
8. De xicotet, _____ molt per superar les meues limitacions (imperfet) (**entrenar**).
9. En el futur, _____ amb més rapidesa que mai (futur) (**córrer**).
10. Cada vesprada, _____ amb els meus companys per millorar les tàctiques (present) (**entrenar**).
11. Quan tenia deu anys, _____ als parcs amb els meus amics (imperfet) (**jugar**).
12. Al pròxim partit, estic segur que _____ un gran gol (futur) (**marcar**).
13. Ara mateix, _____ en un equip amateur de bàsquet (present) (**jugar**).
14. Quan era adolescent, _____ cada dia per arribar a la meta (imperfet) (**esforçar**).
15. Sé que en el futur _____ totes les meves expectatives com a esportista (futur) (**guanyar**).

7. Llegeix atentament les pistes i escriu la paraula correcta relacionada amb el món dels esports.

1. Aquest esport es juga amb espases, màscares i molta destresa. Què és? _____
2. Aquest esport es juga amb una pilota petita i les mans, i sol tenir dos equips de set jugadors. Quin és? _____
3. És un art marcial on s'entrenen tècniques de defensa i atac amb cops de puny i cames. Quin és? _____
4. És una prova atlètica molt exigent, amb un recorregut de 42,195 quilòmetres. Com es diu aquesta competició? _____
5. Aquest esport es juga amb raquetes i un volant. Quin és? _____
6. És una qualitat essencial en els esports d'equip, basada en el respecte, l'ajuda mútua i l'esperit de grup. De què parlem? _____
7. És una competició esportiva on s'enfronten els millors per guanyar un títol. Com es diu aquest esdeveniment? _____
8. És el que es fa per aconseguir un punt en esports com el futbol, l'handbol o l'hoquei. Quin nom rep? _____
9. Aquest esport combina natació i estratègia d'equip, i es juga en una piscina amb una pilota. Quin és? _____
10. És el lloc especial on es practiquen proves de ciclisme en pista. Quin nom té? _____

8. Llegeix les següents oracions i completa-les amb el possessiu correcte (meu, meva, teus, seves, nostre, vostra, etc.), adequant-lo al context de cada frase.

1. _____ entrenadora de gimnàstica és molt exigent, però m'ajuda a millorar cada dia. (de mi)
2. Els cavalls de _____ equip d'hípica estan molt ben entrenats. (de vosaltres)
3. Els jugadors van entrar a _____ zona de joc preparats per començar el partit. (de nosaltres)
4. Crec que aquesta és la raqueta de _____ entrenador d'hoquei. (d'ell o d'ella)
5. Els atletes _____ han demostrat una gran intensitat durant tota la competició. (de tu)
6. A _____ triatló vaig aconseguir superar el meu rècord personal. (de mi)
7. Aquesta és la jornada més difícil de _____ temporada esportiva. (de nosaltres)
8. Has vist si la xarxa de _____ pista està ben col·locada? (de tu)
9. Els salts de _____ gimnastes han estat increïbles avui. (d'ells o d'elles)
10. Al meu club d'ultrafons, cada membre aporta _____ experiència a les curses. (d'ell o d'ella).

9. Canvia el gènere de les següents oracions

1. El judo és un esport que requereix força i concentració.
2. _____ La llançament de disc és una disciplina olímpica molt antiga.
3. _____ L'obstacle estava col·locat al centre del camp d'entrenament.
4. _____ El rem és una activitat ideal per treballar la resistència física.
5. _____ La uniformitat en les competicions esportives és imprescindible.
6. _____ El xiulet de l'àrbitre va marcar el final del partit.
7. _____ La sala de joc està equipada amb taules de tennis de taula.
8. _____ L'àrbitre va prendre una decisió molt controvertida durant el partit.
9. _____ El jugador va superar els seus límits amb un gran esforç.
10. _____ La portera va aturar la pilota amb una parada espectacular.

11. Repàs de temes anteriors:

a) Dies, mesos, estacions i esports. Completa cada oració amb la paraula adequada. (Entre parèntesi s'indica què has d'escriure.)

Els _____ entrenem bàsquet per la vesprada. (dia de la setmana)

El _____ hi ha partit de futbol al camp municipal. (dia de la setmana)

Els _____ isc a córrer al matí abans de treballar. (dia de la setmana)

Al _____ comence a practicar natació perquè fa calor. (mes de l'any)

En _____ hi ha moltes competicions d'atletisme. (mes de l'any)

A la _____ m'agrada fer ciclisme perquè el temps és bo. (estació de l'any)

Els _____ de _____ juguem a pilota valenciana. (dia de la setmana + mes de l'any)

En _____ es fa la marató de la ciutat. (mes de l'any)

A l'_____ preferisc caminar i no córrer. (estació de l'any)

Els _____ a la nit veig el partit de bàsquet per la televisió. (dia de la setmana)

En _____ els dies són més llargs i faig més esport. (estació de l'any)

A la _____ molta gent comença al gimnàs. (estació de l'any)

Els _____ isc amb el meu gos a caminar pel parc. (dia de la setmana)

En _____ torne a entrenar després de les vacances. (mes de l'any)

A l'_____ hi ha menys gent a la piscina. (estació de l'any)

b) Números i esports. Completa cada oració, escriu el número en lletres. Tria un esport adequat (totes les respostes han de tindre sentit)

- Entrene _____ a la setmana. (3 → número en lletres + esport)

- La marató té _____. (21 → número en lletres + unitat de distància)

- El dissabte jogue a _____ durant _____. (2 → número en lletres + hores)

- He corregut _____ aquest matí fent _____. (5 → número en lletres + quilòmetres + esport)

- L'entrenament de _____ dura _____. (1 → número en lletres + hora)

- A la setmana isc a _____. (4 → número en lletres + dies + esport)

- En una classe de _____ fem _____ d'exercicis. (30 → número en lletres + minuts)
- El recorregut de ciclisme és de _____. (15 → número en lletres + quilòmetres)
- En el partit de _____ he marcat _____ gols. (2 → número en lletres)
- Entrenem _____ al mes per a practicar _____. (8 → número en lletres + dies + esport)

c) Possessius. Reescriu les oracions substituint de + pronom personal pel possessiu correcte.

Exemple: El baló de mi → el meu baló

La raqueta de tu → _____

Els amics de nosaltres → _____

L'entrenador de ell → _____

La pilota de ella → _____

Els partits de nosaltres → _____

El rècord de jo → _____

Les sabatilles de tu → _____

L'esquinç de ell → _____

La medalla de ella → _____

Els entrenaments de nosaltres → _____

11. Ordena per a formar frases. Després canvia els substantius de nombre, és a dir, passa els que estan en singular al plural i viceversa:

1. interessant siga fan que Els la vida reptes

2. obstacles treball amb Hi haurà però dur, no hi haurà límits.

3. el l'esperit i L'exercici manté vigor.

4. recompensa La es en i no en el resultat troba l'esforç.

5. impossible Sense, l'èxit és l'autodisciplina."

12. Sent l'àudio i contesta:

- a) V/F: Dilluns i dimecres s'entrena al pavelló municipal.
- b) Tria: Quants minuts abans cal arribar a l'entrenament? (5 / 10 / 15)
- c) Resposta breu: Si dimecres l'entrenament comença a les 19:30, a quina hora han d'arribar? _____
- d) Tria: Divendres, l'entrenament comença a... (17:30 / 18:00 / 18:30)
- e) Resposta breu: Què es practica al final de l'entrenament de divendres?

- f) Tria múltiple (marca TOTES les correctes): Dissabte cal portar...
Aigua, Samarreta blava, Document d'identitat, Botes de muntanya
- g) V/F: Si plou, es canvia l'horari dels entrenaments.
- h) Tria: Si plou, on es fa la sessió? (pista exterior / sala 2 del gimnàs / camp de futbol)
- i) Resposta breu: Contra quin equip juguen el partit amistós de dissabte?

13. Ordena les frases:

1. Coneix les teves limitacions, després desafia-les.

2. no coses manera Pas a pas, hi ha una altra les per aconseguir.

14. Dona definició sense usar les 3 paraules prohibides.

Pilota (rodona, colpejar, futbol)

Raqueta (tennis, cordatge, mà)

Marató (42, córrer, quilòmetres)

Piscina (aigua, nedar, carrils)

Bàsquet (prohibides: cistella, driblar, triples)

Voleibol (prohibides: xarxa, tocar, rotació)

Handbol (prohibides: porteria, llançament, pas)

Pàdel (pala, vidres, rebot)

l'entrenador/a (preparador físic, fisioterapeuta, nutricionista)

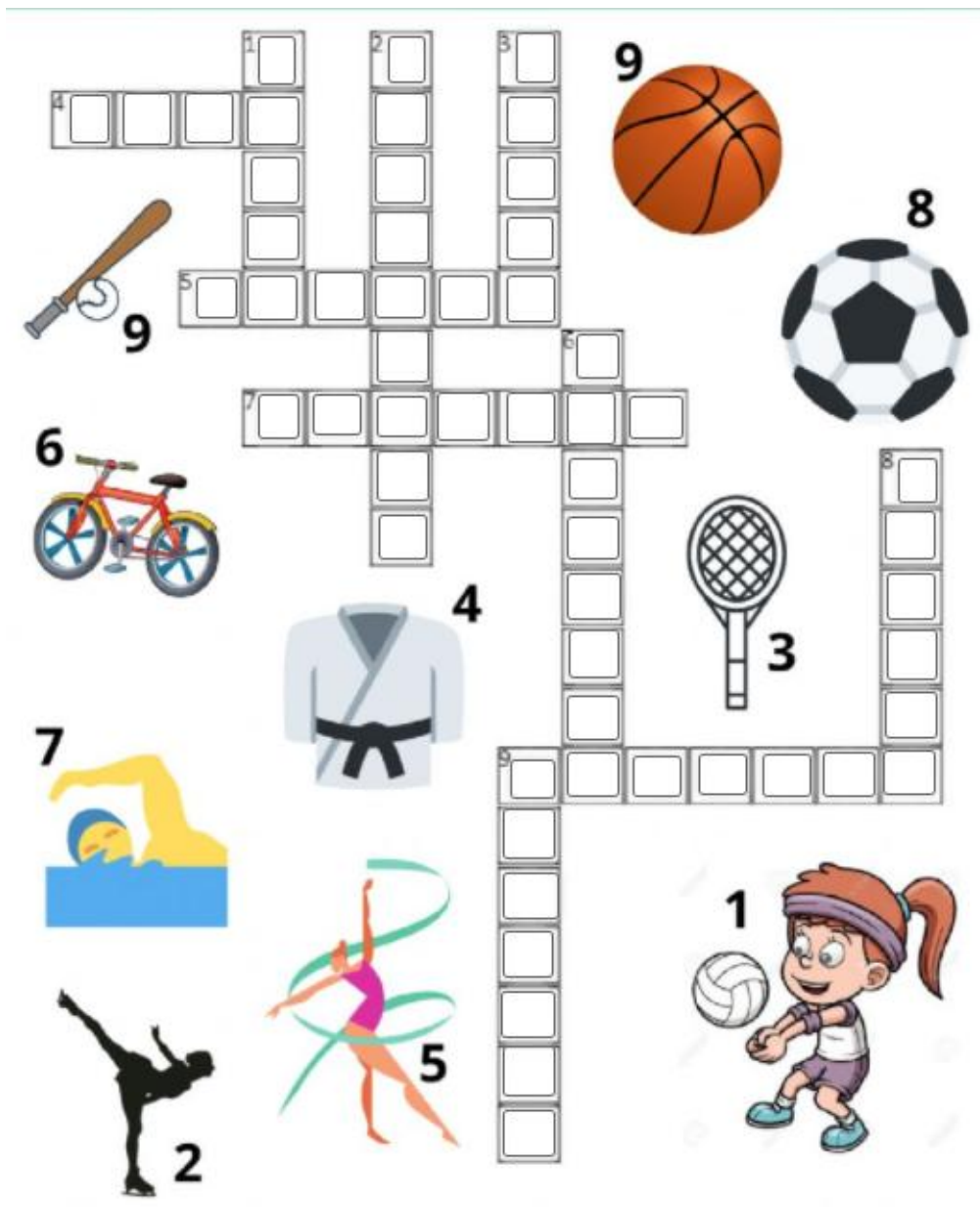
l'àrbitre/àrbitra (jutge de línia, capità, delegat, utiller)

Tennis de taula (raqqueta, taula, piloteta)

el pavelló: el gimnàs, la pista coberta, el camp (de joc), la graderia

l'esquinç (de turmell), la tendinitis, la sobrecàrrega, les agulletes, les rampes

Mots encreuats sobre els esports

1.2. Vocabulari sobre les malalties

15. Esbrina de quina malaltia estem parlant. Posa l'article i canvia el nombre dels substantius és a dir, passa els que estan en singular al plural i viceversa:

- Líquid espès i viscos, constituït per una solució de sucre en aigua, a la qual se sol afegir suc de fruites o decoccions vegetals: _____.
- Acte involuntari i sobtat, causat per un estímul que actua sobre la membrana pituïtària, consistent en una inspiració brusca seguida d'una expiració violenta, espasmòdica i sorollosa: _____.
- Lesió causada com a conseqüència de l'acció del foc en la pell: _____.
- Síndrome que es caracteritza per l'augment de la temperatura normal del cos, produïda per la reacció de l'organisme a un procés patològic: _____.
- Ferida xicoteta produïda pel fibló d'un insecte: _____.
- Lesió causada per un colp, un bac, un tir, un tall o un altre tipus d'accident, que produïx una interrupció de la continuïtat de l'anatomia normal: _____.

- Careta que tapa la boca i evita la transmissió de virus per l'aire, sovint l'utilitzen els metges en les operacions o la població en general en situació de pandèmia: _____ .
- Armariet o estoig amb medicaments i altres productes farmacèutics per a casos d'urgència o cures senzilles: _____ .
- Protuberància, especialment la produïda en alguna part del cos per una contusió: _____ .
- Malestar físic que generalment es manifesta amb nàusees, pèrdua de l'equilibri i sudoració freda. Fins i tot pot arribar al desmai: _____ .
- Incisió feta amb un objecte tallant: _____ .
- Traure convulsivament per la boca (especialment el contingut de l'estómac) : _____ .

16. Escriu oracions sobre els vocabulari de les malalties

17. Completa i fes tres oracions: una oració sobre ahir, sobre hui i sobre demà

AHIR	HUI / AVUI	DEMÀ	ORACIONS
curava	cure	curaré	
_____	esternude	_____	
picava	_____	_____	
_____	_____	tallaré	
marejava	_____	_____	
_____	vomite	_____	

18. A continuació, trobaràs deu oracions. Completa-les amb el verb adequat (curar, esternudar, picar, tallar, marejar o vomitar), conjugat en primera persona del singular del present, pretérit imperfecte o futur.

1. Quan estic refredat, sempre _____ molt fort.
2. De menut, sovint em _____ després de donar voltes molt ràpid.
3. Si em faig una ferida, _____ la ferida amb cura per evitar infeccions.
4. L'any passat, em vaig ferir el dit mentre _____ una ceba molt gran.
5. Si menja aliments molt picants, sé que _____ molt.
6. En el futur, estic segur que _____ les ferides dels altres si m'entrene com a metge.
7. Ahir em vaig sentir molt malament i _____ després de menjar alguna cosa en mal estat.
8. Quan vaja a la cuina, _____ amb compte per no fer-me mal amb els ganivets.
9. En les festes del poble, sempre em _____ a causa de la música i les voltes al ball.
10. Si no em cuide millor, sé que _____ més del que m'agradaria.

19. Ordena les frases:

1. un xarop, compra'l necessites a la farmàcia Si

2. A la aigua trobaràs oxigenada farmaciola.

3. mentre tallat M'he cuinava.

4. Sempre una porta a la motxilla mascareta.

20. Separa les frases i copia-les correctament:

- Quanveigsangnopucevitarmarejar-me

- _____

- Hepassattotalasetmanaambfebra

- _____

- .S'ha colpejat amb la portada de casa i s'ha fet un bony a la cama dreta

- _____

2. Gramàtica Pronoms febles: l'Objecte Directe i l'Objecte Indirecte

2.1. Introducció

En esta unitat aprendrem a substituir algunes paraules o grups de paraules per pronoms febles.

Treballarem:

L'Objecte Directe (OD)

L'Objecte Indirecte (OI)

L'objectiu és parlar i escriure d'una manera més natural i evitar repeticions.

Exemples: *Tinc el llibre* → *El tinc.*

Compre taronges → *En compre.*

Entens això? → *Ho entenc.*

Done el llibre a Maria → *Li done el llibre.*

2.2. L'Objecte directe determinat

2.2.1 Què és l'Objecte Directe?

L'Objecte Directe és la persona, animal o cosa que rep directament l'acció del verb.

L'Objecte Directe és determinat, quan davant té un article determinat: *EL*, *LA*, *ELS* o *LES*. O davant té un demostratiu: *ESTE*, *EIXE*, *AQUELL*:

Exemples: *Compre el diari.*

Veig els alumnes.

Conec la teua professora.

He llegit estes instruccions.

2.2.2 Substitució de l'OD determinat

Quan l'Objecte Directe és determinat, el substituïm per *EL*, *LA*, *ELS* o *LES*:

Exemples: *EL* → *El compre (el diari)*

LA → *La conec (la teua profesora)*

ELS → *Els conec (els alumnes)*

LES → *Les he llegit (les instruccions)*

2.2.3 L'apòstrof

Quan *el* o *la* van davant d'un verb que comença per vocal o *h*, s'apostrofen.

Exemples: *Estime el meu amic* → *L'estime.*

Escolte la professora → *L'escolte.*

He vist el director → *L'he vist.*

He conegut la infermera → *L'he coneguda.*

EXERCICIS

21. Substitueix l'Objecte Directe. Exemple: Compré el llibre → El compré.

Veig la directora → _____ Tinc el mòbil → _____
 Conec els alumnes → _____ Espere la professora → _____
 Escolte les notícies → _____ He vist els bombers → _____

22. Completa amb el pronom correcte: *el, la, l', els o les*.

Conec la professora. ____ conec. Escolte les notícies. ____ escolte.
 He vist els alumnes. ____ he vist. Espere la directora. ____ espere.
 Tinc el llibre. ____ tinc. He llegit la instrucció. ____ he llegida.

2.3. L'OBJECTE DIRECTE DARRERE DEL VERB

2.3.1 Amb infinitiu

Quan el verb està en infinitiu, el pronom va darrere.

Exemples: *Vull comprar el llibre → Vull comprar-lo.*
Necessite llegir la carta → Necessite llegir-la.
Espere veure els alumnes → Espere veure'ls.

2.3.2 Amb imperatiu

Quan el verb està en imperatiu, el pronom va darrere.

Exemples: *Compra el llibre → Compra'l.*
Agafa la carpeta → Agafa-la.
Mireu els apunts → Mireu-los.
Ecolteu les notícies → Escolteu-les.

EXERCICIS

23. Transforma les frases substituint el complement Directe per un pronom

Vull comprar el diari _____ Vull escoltar les notícies _____
 Necessite llegir la carta _____ Necessite portar la documentació _____
 Espere veure els alumnes _____ He comprat la beguda _____

24. Passa a imperatiu. Exemple: Compra el llibre → Compra'l.

Agafa la carpeta _____ Guarda els papers _____
 Mira els anuncis _____ Escolta les instruccions _____
 Compra la revista _____ Tanca la porta _____

25. Ordena les paraules

comprar / vull / -lo _____ compra / -la / ara _____
 llegir / necessite / -la _____ -los / mireu / fixament _____
 veure / 'ls / espere _____ escolteu / -les / atentament _____

26. Detecta l'error

Vull lo comprar _____ Mireu els-los _____
 Compra el-lo _____ Vull les escoltar _____
 Necessite la llegir _____ La he comprat _____

2.4. L'Objecte Directe Indeterminat

2.4.1 Definició d'Objecte Directe Indeterminat

L'Objecte Directe és indeterminat, quan davant té un article indeterminat: *UN, UNA, UNS o UNES*. O davant té un quantificador (una paraula que indica quantitat: *quatre, molts, pocs, alguns...*). O quan no hi ha cap element davant:

Exemples: *Vull un café*

Tens pa

He comprat moltes pomes

Tinc problemes

2.4.2 El pronom *EN*

Quan l'Objecte Directe és indeterminat, el substituïm per *EN (N')*.

Exemples: *Vull un café → En vull un*

Tens pa → En tens

He comprat moltes pomes → N'he comprat moltes

Tinc problemes → En tinc

EXERCICIS

27. Substitueix per *EN* o *N'*

Tinc café _____ Necessite molts diners _____
 He comprat entrepans _____ Compre set taronges _____
 Tinc pocs amics _____ Escolte moltes notícies _____
 Vull pa _____ Compraré uns quants caramels _____

28. Completa amb *EN* o *N'*

Tens sucre? Sí, _____ tinc. Tens problemes? Sí, _____ tinc.
 Vols aigua? Sí, _____ vull. Necessites ajuda? Sí, _____ necessite.
 Compres fruita? Sí, _____ compre. Guanyes molts diners? No, _____ guanye pocs.

29. Tria la resposta correcta

Tens caf ? a) Ho tinc Has comprat pa? a) En he comprat
 b) En tinc b) N'he comprat
 c) El tinc c) Lo he comprat

Tens diners? a) Els tinc Heu escoltat moltes cançons? a) Les hem escoltades
 b) Ho tinc b) N'hem escoltades moltes
 c) En tinc c) Ho hem escoltat

2.5. L'Objet Direct Neutre

2.5.1 Definició de l'Objecte Directe Neutre

L'Objecte Directe és neutre quan apareix el determinat neutre AIXÒ / ALLÒ / AÇÒ o és una idea que comença per QUE / EL QUE / TOT EL QUE.

Exemples: Saps això
 Conta què ha fet el cap de setmana.
 Recordes el que va dir.
 Crec que vindrà.

2.5.2 El pronom HO

L'Objecte Directe neutre el substituïm pel pronom HO:

Exemples: Saps això → Ho saps.
 Conta què ha fet el cap de setmana → Ho conta.
 Recordes el que va dir → Ho recordes.
 Crec que vindrà → Ho crec.

EXERCICIS

30. Substitueix per HO

Sé això _____ Crec que vindrà _____
Entenc la situació _____ Ignore el problema _____
Recorde el que va dir _____ Espere que tot vaja bé _____

31. Completa amb HO

Saps això? Sí, ____ sé. Recordes el que va dir? Sí, ____ recorde.

Entens la situació? Sí, ____ entenc. Ignore el problema. No ____ entenc.

Creus que és veritat? Sí, ____ crec. Esperes que tot vaja bé? Sí, ____ espere.

32. Tria la resposta correcta

Saps això?	Creus que vindrà?
a) Ho sé	a) Ho crec
b) En sé	b) El crec
c) El sé	c) Li crec
Entens la situació?	Recordes el que va dir el professor?
a) L'entenc	a) El recorde
b) Ho entenc	b) En recorde
c) En entenc	c) Ho recorde

33. Escriu sis frases que continguen els verbs sgüents amb OD neutre que després pugues substituir per HO:

saber _____ creure _____
entendre _____ ignorar _____
recordar _____ contar _____

2.6. L'Objecte Indirecte

2.6.1 Què és l'Objecte Indirecte?

L'objecte indirecte indica la persona o cosa destinatàries de l'acció verbal, va unit al verb amb una preposició (normalment *a* o *per a*) i el podreu localitzar preguntant-vos **a qui** o **per a qui** es fa l'acció.

Exemples: *Compre un regal per a Maria.*

Explique la lliçó als alumnes.

Telefone al metge.

Explique la lliçó a les meues filles

2.6.2 Substitució de l'OI

Els pronoms que substitueixen el complement indirecte per a la tercera persona són: *LI* per al singular i *ELS* per al plural (amb les variants *ELS* i *-LOS*), tant per al masculí com per al femení.

Exemples: *Compre un regal per a Maria* → *Li compre un regal.*

Explique la lliçó als alumnes → *Els explique la lliçó.*

Telefone al metge → *Li telefone.*

Explique la lliçó a les meues filles → *Els explique la lliçó.*

EXERCICIS

34. Substitueix l'OI

Done els apunts a la professora → _____

Explique l'activitat als estudiants → _____

Telefone a la directora → _____

Envie un correu electrònic als companys → _____

Porte la documentació al secretari → _____

Regale un llibre a la meua amiga → _____

35. Completa amb LI o ELS

Done un regal a Maria. _____ done un regal.

Explique la lliçó als alumnes. _____ explique la lliçó.

Telefone al director. _____ telefone.

Envie un correu als professors. _____ envie un correu.

Porte els documents a Joan. _____ porte els documents.

36. Tria la resposta correcta

Done el llibre a Maria.

- a) Li done el llibre.
- b) El done el llibre.
- c) Ho done el llibre.

Telefone al metge.

- a) Li telefone.
- b) El telefone.
- c) Ho telefone.

Explique la lliçó als alumnes.

- a) Ho explique.
- b) Els explique la lliçó.
- c) En explique la lliçó.

Envie un correu als professors.

- a) Els envie un correu.
- b) Els veig un correu.
- c) Ho envie un correu.

37. Llegeix les següents oracions i substitueix l'Objecte Directe neutre per "ho". Recorda que "ho" s'utilitza quan l'objecte fa referència a una idea, una oració completa o alguna cosa abstracta.

1. No entenc què vols dir amb aquesta explicació. _____
2. Sempre recorde això que em vas dir quan era menut. _____
3. No oblidés què et va dir el professor sobre aquest tema. _____
4. Sempre valore el que fas per mi. _____
5. No puc acceptar el que m'estàs proposant. _____
6. Comprenc tot el que està passant en aquest moment. _____
7. No vull repetir allò que ja hem resolt. _____
8. Has de justificar què vols exactament. _____
9. No puc creure el que ha passat aquest matí. _____
10. Recorde perfectament tot el que vaig estudiar ahir. _____

38. Llegeix les següents oracions i substitueix l'Objecte Indirecte per un pronom feble adequat. Recorda que els pronoms febles per a l'Objecte Indirecte són "li" (singular) i "els" (plural).

1. Va donar el llibre **a la Maria** _____
2. Escriurem una carta **als nostres amics** _____
3. Sempre explica la mateixa història **al seu germà** _____
4. Van portar un regal **a la professora** _____
5. Jo faré una trucada **a Pau i Laia** _____
6. No vol dir la veritat **als seus pares** _____
7. Ha enviat un missatge **a en Jordi** _____
8. Ahir vam presentar el projecte **al director** _____
9. La mestra ha repartit els fulls **als alumnes** _____
10. Envia records **al seu germà** _____

21. Localitza els OI i els OD i substitueix-los pels pronoms adequats:

1 Portarem aigua als treballadors _____

2 Llava la roba als convidats _____

3 Ensenyaràs el pis a la veïna _____

4 Va comprar verdura als llauradors

5 Estira les trenes a les nenes

6 Cantàvem cançons a l'avi

7 Va aturar un taxi per a Pavia

8 Demà vendrem la roba a les modistes

9 Corda les sabates als teus fills

10 Ara preguntaré a les guies on és Teixida

11 Compra llepolies als xiquets

12 Ahir vas escriure una carta al teu germà

13 Doneu algunes participacions de loteria als clients

14 Torna els llibres als teus amics

15 Per què no dones una oportunitat a aquella xica?

16 L'avi va comprar unes nines per a les netes

17 Veneu la camera de fotos a les periodistes

18 Envieu alguna carta als vostres parents

19 Va mostrar als empresaris el seu projecte

20 Saps què ha comprat ta mare al meu germà?

21 Cristina m'ha dit que no pensa tornar a treballar.

22 No volia dir això en públic.

23 Si tens temps, vull que escures els gots.

24 Deixa això ací, per favor!

25 Pots agafar això d'allà?

26 No sigues egoista i torna els diners a Pere.

27 El gos dona la poteta al seu amo

28 Us he dit el que cal fer, ara m'heu de fer cas

COMBINACIONS BINÀRIES DE PRONOMS FEBLES:

2. Substitueix per pronoms febles tots els complements del verb que pugues.

Regala els patins a l'Anna	_____
Posa el banyador a la menuda	_____
Acosta l'esberrany a la mestra	_____
Tenia un regal per al seu germà	_____
Donà la seua llibreria al seu barri	_____
Vendré la nevera vella als meus amic	_____
Marta regalarà els llibres a ells	_____
El gos donava la poteta al seu amo	_____
Dóna aigua a aquell xiquet	_____
Escriu la redacció per al mestre	_____
Explicava contes a les xiquetes	_____
Llegia rondalles als menuts	_____
Renta la cara a Anna	_____
Hem fet música per als majors	_____
Portarem llibres per als alumnes	_____
Vaig donar la pilota a Enric	_____
Portarem un rellotge per a l'oncle	_____
Posava el collar al gos	_____
Donaré la bossa a Pep	_____
Donaré la bossa a Pepa	_____
Donaré les bosses a Pep	_____
Donaré la bossa a Pepa	_____
He deixat el tornavís a la Maria	_____
He deixat el tornavís al Joan	_____
He deixat les tenalles a la Júlia	_____
He deixat les tenalles a Julià	_____

3. Localitza el CD i el CI i substitueix-los pels pronoms febles adients:

Donava uns quants consells al seu amic	_____
S'organitzava una cursa de sacs	_____
La vella ensenyava els gossos al seu veí	_____
Va confiar el seu hámster al veí	_____
Regala els patins a l'Anna	_____
Posa el banyador a la menuda	_____
Acosta l'esberrany a la mestra	_____
Tenia un regal per al seu germà	_____
Donà la seua llibreria al seu barri	_____
Vendré la nevera vella als meus amics	_____
Petra regalà els fulls a aquells obrers	_____
El gos donava la poteta al seu amo	_____
Dóna aigua a aquell xiquet	_____
Escriu la redacció per al mestre	_____
Explicava contes a les xiquetes	_____
Llegia rondalles als menuts	_____
Renta la cara a Anna	_____
Hem fet música per als majors	_____

3. Comprensió Oral

22. Escolta l'àudio següent sobre un programa radiofònic de cuina i marca l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta

Quina és la funció del programa?

- a) Parlar sobre esports i alimentació saludable
- b) Donar consells de cuina i salut alimentària
- c) Fer entrevistes a famosos de la gastronomia mundial
- d) Explicar l'origen històric dels plats tradicionals

On té el seu restaurant la xef Victòria Penya?

- a) A Vinaròs
- b) A Alacant
- c) A Elx
- d) A Castelló

Com descriu la xef l'arròs amb crosta?

- a) Com un plat totalment diferent de l'arròs al forn
- b) Com un plat que no porta carn ni ous
- c) Com un plat semblant a l'arròs al forn però amb una crosta d'ous
- d) Com un plat que només es menja en festes

Quins ingredients es sofregeixen al començament de la recepta?

- a) Peix i marisc
- b) Arròs i caldo
- c) Carn de conill, pollastre, embotit i una cabeça d'all
- d) Verdures i bolets

Quin ingredient opcional menciona la xef?

- a) Els cigrons
- b) Les creïlles
- c) L'arròs
- d) Els ous

Què es fa amb els ingredients després del sofregit?

- a) Es deixen reposar durant 30 minuts
- b) Es barregen amb els ous batuts immediatament
- c) Es passen de la paella a una cassola per enforar-los
- d) Es couen només amb aigua

Quina és la funció dels ous en la recepta?

- a) Donar color a l'arròs
- b) Aportar una textura cruixent a la base del plat
- c) Formar una crosta esponjosa a sobre de l'arròs
- d) Espessir el caldo

Com reacciona el presentador quan sent parlar de la crosta de l'arròs?

- a) Mostra dubtes sobre si li agradarà
- b) Diu que ja coneix la recepta
- c) Interromp la xef perquè no li interessa el plat
- d) Aconsella una altra manera de preparar l'arròs

Quants minuts ha d'estar al forn la cassola després d'afegir-hi els ous?

- a) 5 minuts
- b) 8 minuts
- c) 12 minuts
- d) 15 minuts

Què diu el presentador al final de la conversa?

- a) Que no tastarà mai l'arròs amb crosta
- b) Que ja coneixia la recepta i l'ha cuinat moltes vegades
- c) Que s'ha convençut i el vol tastar
- d) Que prefereix parlar d'un altre plat

(l'àudio d'aquest exercici es troba la web de la JQCV: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>

Exercici 1 des del principi de l'àudio de l'examen d'A2 de maig de 2017)

4. Comprensió Escrita

23. Llig el text i digues quina afirmació es la correcta. Només hi ha una opció correcta per a cada pregunta:

De l'Albufera al Baix Segura: la història de la barraca

Quan pensem en una barraca valenciana, sovint ens ve al cap la imatge de l'Horta de València o de l'Albufera: una casa blanca, estreta i allargada, amb una teulada inclinada i envoltada de camps i séquies. Però este tipus d'habitatge tradicional no va existir només al centre del territori valencià. També fou característic d'altres zones d'horta, entre elles el Baix Segura.

La barraca era sobretot la casa dels llauradors. Es construïa amb materials fàcils de trobar a l'entorn, com fang, canyes, fusta, palla o carrís. Això permetia alçar habitatges senzills i econòmics sense haver de transportar materials des de molt lluny. La seua forma també estava adaptada al clima i a la vida quotidiana del camp.

A l'interior hi havia normalment poques habitacions i els espais s'aprofitaven al màxim. La família vivia molt vinculada a l'exterior, perquè bona part de la jornada transcorria als camps, als corrals o al costat de les séquies. Per això, la barraca no es pot entendre separada de l'horta: casa, aigua i agricultura formaven part d'un mateix paisatge.

Al Baix Segura, especialment a l'horta d'Oriola i en altres zones pròximes al riu Segura, també hi hagué nombroses barraques. Un estudi realitzat en els anys setanta arribà a analitzar una trentena d'estes construccions de la comarca. Les barraques del sud tenien algunes diferències respecte de les de València, però compartien la planta rectangular, l'ús de materials tradicionals i la seua estreta relació amb l'agricultura de regadiu.

Amb el pas del temps, les barraques començaren a desaparèixer. Les famílies preferien cases construïdes amb materials més resistents i amb majors comoditats, mentre que les ciutats i carreteres ocupaven part de les antigues zones agrícoles. Hui en queden molts menys exemples que en el passat, especialment al Baix Segura.

Malgrat això, la barraca continua sent una imatge molt vinculada a la cultura valenciana. No representa només una manera antiga de construir cases, sinó també una forma, de vida basada en l'horta, l'aigua, el treball familiar i l'aprofitament dels recursos disponibles.

Per això, la barraca pot considerar-se un element que connecta diferents territoris valencians. Des de l'Albufera fins al Baix Segura, amb formes i característiques pròpies en cada zona, estes construccions recorden que durant segles moltes comunitats compartiren una manera semblant d'organitzar la vida al voltant de la terra i de l'aigua.

PREGUNTES DE COMPRENSIÓ

1. Per què la barraca es construïa amb materials com fang, canyes o fusta?

- a) Perquè eren materials obligatoris per llei.
- b) Perquè eren fàcils de trobar a l'entorn i resultaven econòmics.
- c) Perquè eren els únics materials coneguts.
- d) Perquè les cases de pedra estaven prohibides.
- e) Perquè resistien millor que qualsevol altre material.

2. Què ens indica el fet que la vida familiar estiguera tan vinculada a l'exterior?

- a) Que la barraca estava pensada per a una vida relacionada amb el treball agrícola.
- b) Que les famílies no podien entrar dins de casa.
- c) Que les barraques no tenien habitacions.
- d) Que els habitants preferien viure al carrer.
- e) Que l'agricultura tenia poca importància.

3. Per què es pot dir que la barraca formava part d'un paisatge i no era només una casa?

- a) Perquè estava relacionada amb els camps, les séquies i el treball de l'horta.
- b) Perquè totes les barraques estaven dins de les ciutats.
- c) Perquè només servia com a magatzem.
- d) Perquè es construïa sempre al costat de la mar.
- e) Perquè no tenia cap funció familiar.

4. Què demostra la presència de barraques al Baix Segura?

- a) Que este tipus d'habitatge tradicional no era exclusiu de l'Horta de València.
- b) Que totes les barraques valencianes eren exactament iguals.
- c) Que la barraca va nàixer a Oriola.
- d) Que al nord valencià no hi havia barraques.
- e) Que només es construïen al costat del riu Segura.

5. Per què les barraques del Baix Segura podien ser diferents de les de València?

- a) Perquè cada territori adaptava la construcció a les seues necessitats i condicions.
- b) Perquè no eren habitatges agrícoles.
- c) Perquè estaven construïdes només amb pedra.
- d) Perquè no tenien relació amb el regadiu.
- e) Perquè eren molt més modernes.

6. Quina és una de les causes principals de la desaparició de moltes barraques?

- a) La preferència per habitatges més resistents i còmodes.
- b) La desaparició total de l'agricultura valenciana.
- c) La prohibició de viure en zones rurals.
- d) La falta de fusta a tota la Comunitat Valenciana.
- e) La transformació de totes en edificis públics.

7. Per què la barraca pot considerar-se hui un element cultural?

- a) Perquè representa una manera tradicional de viure i treballar.
- b) Perquè encara és l'habitatge més habitual.
- c) Perquè només apareix en museus.
- d) Perquè totes tenen més de mil anys.
- e) Perquè no ha canviat gens amb el temps.

8. Quina relació hi ha entre l'aigua i la barraca tradicional?

- a) La barraca formava part d'un sistema de vida basat en l'agricultura de regadiu.
- b) Les barraques s'utilitzaven principalment per guardar aigua.
- c) L'aigua era un problema i per això es construïen lluny de les séquies.
- d) Només les barraques del Baix Segura necessitaven aigua.
- e) Les barraques no tenien cap relació amb l'horta.

9. Per què es pot dir que la barraca és un element vertebrador del territori valencià?

- a) Perquè aparegué en diverses comarques vinculada a formes de vida semblants.
- b) Perquè totes les ciutats valencianes tenen una barraca al centre.
- c) Perquè va substituir tots els altres tipus d'habitatge.
- d) Perquè només existia en zones costaneres.
- e) Perquè era propietat de les institucions valencianes.

10. Quina idea resumeix millor el text?

- a) La barraca era un habitatge tradicional adaptat a la vida agrícola i present en diferents zones valencianes.
- b) La barraca era una construcció exclusiva de l'Albufera.
- c) Les barraques servien principalment com a edificis religiosos.
- d) La barraca desaparegué perquè no tenia cap utilitat.
- e) Totes les barraques valencianes eren idèntiques.

5. Expressió Escrita

23. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 150 paraules. La redacció ha de contindre: dos possessius, dos números i dos verbs en present. Subratlla aquests elements i posa dos barres quan portes cent cinquanta paraules. Tria una d'aquestes opcions:

- Hui li ha passat un fet imprevist, no es troba bé i això li impedirà acudir demà al treball. Escriga una nota al seu company de treball per a comunicar-li-ho i contar-li què li ha passat.
- Eres molt aficionat a l'esport, hui juga el teu equip preferit i vols veure el partit amb algú. Escriu un correu electrònic a un amic teu per convidar-lo.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6. Expressió Oral

32. Monòleg:

Exercici de Expressió Oral de l'examen d'A2 de juny de 2009)

Tria un tema i parla durant 3-4 minuts sobre els punts quehi apareixen:

■ L'orde

- És vosté una persona ordenada? Li agrada tindre-ho tot ordenat?
- A quina habitació de la casa dedica més temps ordenant-la? Hi ha alguna habitació que no li agrade gens ordenar?
- Si va a algun lloc que no esta ordenat, per exemple la casa d'algú, que pensa? Com reacciona? Ho arriba a comentar?
- Ha conviscut alguna vegada amb una persona desordenada? I amb una persona massa obsessionada per l'orde i la neteja? Conte la seua experiencia.

■ La música

- Li agrada la música? Sol escoltar-ne? Quan ho fa?
- I sap interpretar-la? Toca algun instrument musical o canta?
- Quina classe de música li agrada més? Algun estil o grup en concret? Per que?
- Ha assistit últimament a algun concert? Explique que li va paréixer.
- I... que opina sobre el silenci? Li agrada o li causa molestia?

■ El voluntariat

- Ha patticipat alguna vegada en algun tipus de voli~ntariat? Que li pareix que hi haja persones que voluntariament ajuden els altres?
- Coneix alguna persona que siga voluntaria? Cal tindre un caracter especial per a ser voluntari?
- Troba que estes iniciatives tenen la difusió necessaria? Les institucions haurien de promoure-les més?
- Coneix el voluntariat pel valencia? Considera que és una iniciativa interessant?

33. Diàleg: Exercici de Expressió Oral de l'examen d'A2 de juny de 2009)

Tria un d'entre els dos possibles diàlegs:

- Una persona ha posat un anunci en internet perquè vol compartir el seu pis i llogar una habitació. Una altra persona li telefona perquè està interessada en l'oferta.

PERSONA A

Vosté ha penjat l'anunci. Té molt d'interés per saber com és l'altra persona, ja que no vol llogar l'habitació a una persona incompatible amb el seu caràcter.

PERSONA B

Vosté vol llogar l'habitació. Té molt d'interés per saber com són la casa i l'habitació, quines altres habitacions de la casa podria compartir, si hi viu algú més, quin preu té, etc.

- Dos amics o amigues planegen fer un viatge l'estiu que ve. Han d'acordar tots els detalls necessaris: tipus de viatge, preu, destinació, dates, gestions prèvies, etc.

PERSONA A

Vosté no té temps per a fer les gestions però disposa de més llibertat i disponibilitat per a fixar les dates del viatge.

PERSONA B

Vosté té unes obligacions laborals que no li permeten tindre les vacances quan vol.

7. El Valencià de la Vega Baixa: Quino el Salaret - Capítol 10

1

RESUM DELS CAPÍTOLS ANTERIORS

1

Any 1475. A la Punta del Salaret, on hui hi ha Torrevella, Quino vivia amb la seua família i ajuda en les salines.

2

Guarda-la bé.

L'avi de Quino li donà una pedra de sal misteriosa i li digué que la guardara bé.

3

Hi ha una història que has de conèixer.

Diuen que hi ha dies en què la mar, la sal i la bòria es confonen...

...i que el temps perd el camí.

4

Aleshores va passar una cosa extraordinària: la bòria ho va cobrir tot, la pedra es va il·luminar, va esclatar un llamp i, de sobte.....

5

Quino es va despertar al mateix lloc, però 552 anys després, en 2027. Tot havia canviat: havien desaparegut les salines i els barracons de pescadors, i havien aparegut edificis enormes i carros sense cavalls.

6

La gent ja no parlava com ell. Parlava una llengua estranya que Quino no coneixia.

7

Per la mar i la sal! Però si tu parles com jo!

Sí, Quino. Parle valencià i perquè soc de Guardamar. Tranquil.

Va conèixer Toni Pàmies, un xic de Torrevella que parlava aquella llengua estranya, i Maria Bernabeu, una xica de Guardamar que sí que parlava valencià.

8

No patisques, t'ajudarem a buscar la pedra de sal.

Y així podràs volver a tu època.

Quino els va explicar que son iaio li havia donat una pedra de sal màgica. Amb ella havia viatjat en el temps i potser podria tornar al seu món. Però, de sobte, s'adona que l'havia perduda. Maria i Toni es van oferir a ajudar-lo a buscar la pedra.

9

Van anar a la biblioteca per buscar informació sobre la pedra i descobrirem una cosa sorprenent: Toni era descendent de Quino.

10

L'hem portada al poliesportiu. El mes que ve hi haurà una cursa popular. Serà el trofeu especial per al guanyador.

Comencen la búsqueda la pedra de sal, descobreixen que la té l'Ajuntament de Torrevella que l'ha portat al Poliesportiu i ha decidit que serà entregada com a trofeu al guanyador de la cursa popular.

CAPÍTOL 10
La cursa de la pedra
 PÀGINA 1
 La pedra és el premi

CAPÍTOL 10

La cursa de la pedra

PÀGINA 2

Un mes d'entrenament

1

Este es el dorsal.
—Tienes que llevarlo el día de la carrera.

2

escalfar
estirar
entrenar
meta
pista
equip
medalla
trofeu

3

En la meua època corriem sense tantes normes.

4

Tienes que entrenar, xicon.
—No basta con correr detrás de cabras como en 1475.

5

Per la mar i la sal!
—Jo he corregut darrere de gavines, cabres i sacs de sal!

6

¡Vamos!
¡Más rápido!
—¡No te pares antes de la meta!

7

Amolla l'aigua, que em muic de set!

8

"Amolla" también lo decimos.
—Mi madre dice: "amolla los euros" cuando hay que pagar.

9

Amollar és una paraula valenciana que significa soltar o deixar anar.
I en Torrevella també s'usa amb el sentit de pagar o donar diners.

10 UN MES DESPRÉS...

Ja no corres com algú que fuig d'un llamp.
—Ara corres com un atleta.
Jo només vull tornar a casa.

CAPÍTOL 10

La cursa de la pedra

PÀGINA 3

El dia de la cursa

CAPÍTOL 10

La cursa de la pedra

Exercici Capítol 10 - *La cursa de la pedra*

1. Abans de llegir: recordem els capítols anteriors. Llig la pàgina inicial i respon:

- a) En quin any vivia Quino abans de viatjar en el temps? _____
 - b) Què li va donar el seu iaio? _____
 - c) En quin any desperta Quino després de la bòria? _____
 - d) Qui són Maria i Toni? _____
 - e) Què descobreixen a la biblioteca sobre Toni? _____
 - f) Per què l'Ajuntament porta la pedra al poliesportiu? _____
 - g) Quin ús volen donar-li a la pedra? _____
-

2. Resumeix el capítol 10 en 5 o 6 línies.

Explica on troben finalment la pedra, per què Quino no pot agafar-la directament, què ha de fer per recuperar-la i què passa quan guanya la cursa.

3. Opinió personal.

Quino només vol recuperar la pedra per tornar a casa, però acaba participant en una cursa popular.

Creus que és just que haja de guanyar la cursa per recuperar una pedra que era seua? Explica la teua opinió.

4. Reflexiona sobre aquesta frase:

“La pedra és el meu camí de tornada.”

Què vol dir Quino? Quines coses creus que representen per a ell la pedra de sal: la família, el passat, la identitat, la llengua, la mar...? Raona la resposta.

5. Paraules de la Vega Baixa o d'origen valencià que apareixen en el capítol.

Busca en el capítol aquestes paraules explica què signifiquen i escriu una frase:

Paraula	Significat	Oració
bòria		
esclafar		
amollar		
flamarada		

6. Topònims i noms de lloc que apareixen en el capítol.

Completa la taula:

Topònim o nom de lloc	On apareix en el capítol?	Possible significat o origen
El Banyet		
Punta del Salaret		

7. Cognoms relacionats amb el territori. En aquest capítol apareix *Manuel Puche*.

- a) Qui és Manuel Puche? _____
- b) Quina funció té en la cursa? _____
- c) Segons Maria, de quina forma antiga pot vindre **Puche**? _____
- d) Què significa **puig**? _____
- e) Per què el pas de **Puig** a **Puche** pot ser un exemple de canvi lingüístic amb el temps?

8. Vertader o fals. Corregeix les frases falses.

- a) La primera pàgina resumeix els nou capítols anteriors.
- b) La pedra de sal està exposada com a premi especial d'una cursa popular.
- c) Quino pot agafar la pedra sense donar cap explicació.
- d) Toni li diu que haurà de guanyar la cursa.
- e) Maria prepara un entrenament i escriu paraules com **esclafar**, **estirar**, **meta** i **trofeu**.
- f) Quino diu que en la seua època corrien amb moltes normes i dorsals.
- g) Toni explica que **amolla** també es diu a Torreveja.
- h) El dia de la cursa plou moltíssim.
- i) Una corredora diu que ve d'El Banyet, en Almoradí.
- j) Al final del capítol, Quino acaba tranquil·lament la frase abans de desaparèixer.

9. Preguntes de comprensió. Respon amb frases completes.

- a) Per què Quino s'emociona quan veu la pedra al poliesportiu? _____
- b) Per què l'organització no li deixa emportar-se-la? _____
- c) Què ha de fer Quino per aconseguir la pedra? _____
- d) Què aprén durant el mes d'entrenament? _____
- e) Què vol dir **amollar** segons Maria? _____
- f) Què passa el dia de la cursa amb la bòria? _____
- g) Per què Quino recorda la mar, la sal i la bòria mentre corre? _____
- h) Què passa quan rep el trofeu especial? _____

10. Activitat final d'escriptura.

Imagina que eres Toni i escrius un missatge a Maria després de vore desaparèixer Quino.

Has d'incloure:

- com ha anat la cursa;
- què ha passat quan Quino ha rebut la pedra;
- quina frase no ha pogut acabar;
- com et sents després de perdre'l de vista;
- què creus que heu de fer ara.

Extensió orientativa: **8-10 línies.**

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2

Vehicles. El Futur i el Condicional

Tema 2: Vehicles. El Futur i el Condicional

1. Vocabulari sobre els Vehicles

L'AEROPORT

L'HELICÒPTER

L'AVIÓ

UN COTXE

UN CAMIÓ

UNA MOTO

UN AUTOBÚS

LA GASOLINERA

L'AUTOPISTA

L'ESTACIÓ

EL TREN

LA BICICLETA

EL VAIXELL

EL PORT

LA BARCA

1. Relaciona cada paraula amb la definició.

aeroport 2) helicòpter 3) avió 4) cotxe 5) camió 6) moto 7) autobús 8)
gasolinera 9) autopista 10) estació 11) tren 12) bicicleta 13) vaixell 14) port 15)
barca 16) transportar

- A) via ràpida de pagament o no, amb diversos carrils
- B) lloc on arriben i ixen avions
- C) vehicle amb dues rodes i motor
- D) embarcació xicoteta
- E) cabina i rodes per a mercaderies pesants
- F) fer moure persones o coses d'un lloc a un altre
- G) lloc per a repostar carburant
- H) vehicle de quatre rodes per a ús privat
- I) vehicle llarg de vagonets que circula per rails
- J) gran embarcació per a mar
- K) punt d'entrada / eixida de trens
- L) vehicle col·lectiu urbà o interurbà
- M) aeronau d'ales fixes
- N) aeronau amb hèlix superior
- O) lloc protegit on atraquen vaixells
- P) vehicle amb dues rodes sense motor

2. Completa:

moto-autobús-camió-bicicleta

- El transporta caixes de llet.
- L' pot transportar moltes persones.
- La té dues rodes i motor.
- La no té motor.
- La es mou quan la persona que hi puja pedala.

3. Completa amb el possessiu correcte: el meu / la meua / els meus / les meues, el teu / la teua... el seu / la seua... el nostre / la nostra...

El meu pare té camió. _____ camió el fa servir per a treballar. (d'ell)
 La meua germana té una bicicleta. _____ bicicleta és de marxex. (d'ella)
 On estan ____ claus del cotxe, iaia? (de tu)
 Els avis porten ____ cotxes a la ITV cada any. (d'ells)
 Vosaltres heu oblidat ____ targeta de la gasolinera. (de vosaltres)
 Jo sempre aparque ____ cotxe prop de l'estació. (de mi)
 Tu has revisat ____ rodes abans d'eixir? (de tu)
 Maria encén ____ intermitent abans de girar. (d'ella)
 Nosaltres netegem ____ bicicletes els dissabtes de matí. (de nosaltres)
 Ell ha obert ____ capó perquè el motor fa soroll. (d'ell)
 Ella posa ____ cinturó de seguretat quan puja al cotxe. (d'ella)
 Vosaltres deixeu ____ motos davant del garatge. (de vosaltres)
 Jo he perdut ____ claus del vehicle. (de mi)
 Tu controles ____ volant amb molta seguretat. (de tu)
 Els conductors revisen ____ retrovisors abans d'eixir. (d'ells)

4. Completa amb les vocals que falten el nom de cadascuna de les parts de la bicicleta:

LA BICICLETA

1. el fre 2. el m__nill__r 3. el pn__umàtic 4. el sei__nt 5. la r__da
 6. els rad__s 7. el ped__l 8. la cad__na 9. la manxa

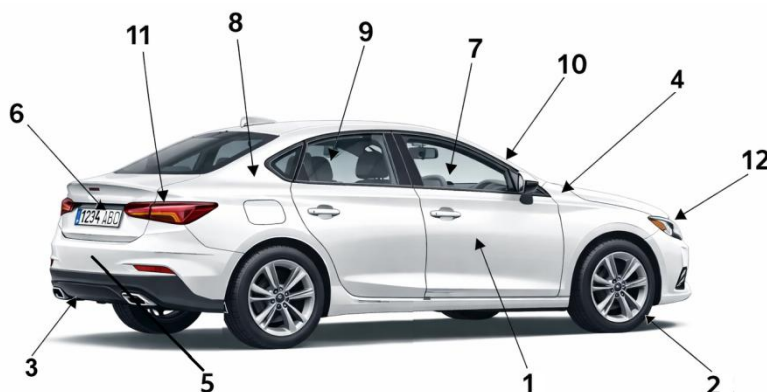
5. Completa amb les parts de la bicicleta:

- a) Sense _____ no podem parar. e) La _____ davantera fa soroll.
 b) Agafe el _____ amb les mans. f) Els _____ estan torts.
 c) El _____ està baix d'aire. g) Em rellisca el _____
 d) Ajusta el _____ a la teua alçada. h) Ha eixit la _____

6. Completa:

- Els serveixen per frenar.
- Els serveixen per pedalar.
- Girem amb el
- Laserveix per inflar les rodes.
- La bicicleta té rodes.

7. Completa amb les vocals que falten el nom de les parts del cotxe:

1. la p__rta 2. la rod__ 3. el tub d'escap__ment 4. el c__pó
 5. el p__ra-xocs 6. la m__trícula 7. el v__lant 8. la c__rrosseria
 9. els v__dres 10. el retr__visor 11. l'intermit__nt 12. el far

8. Completa i acorda:

- ___ (el/la) ___ (moto) roig/roja →
 ___ (els/les) ___ (intermitents) encés/encesos →
 ___ (el/la) ___ (carrosseria) brut/bruta →
 ___ (els/les) ___ (para-xocs) nou/nous.

9. Conjuga el verb entre parèntesis.

Els dimarts nosaltres (anar) a treballar en autobús.

Jo (eixir) a les 7:15 i (arribar) a les 8:00. _____

Tu (volar) aparcar prop del port? _____

Els (saber) on (estar) l'estació? _____

10. Escriu el nom de les parts del cotxe. Fes frases amb cadascuna d'elles.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

11. Com s'engega un cotxe? Relaciona amb fletxes:

Col·loca't bé al	seient
Lliga't	para - xocs
Fica la clau	el cinturó de seguretat
Abaixa la palanca del	l'eixugaparabrisa
Posa el peu	al tub d'escapament
Amb el peu xafa	al contacte
	fre de mà
	capó
	al pedal de l'embragatge
	al dipòsit de gasolina
	el volant
	el pedal de l'accelerador

12. Ara explica com s'engega un cotxe.

13. Completa amb de, des de, cap a, fins a, per, per a.

- A) Eixim ____ casa ____ l'aeroport ____ l'A-7.
 B) Caminem ____ l'estació ____ el port.
 C) Este tren va ____ València ____ Alacant.

14. Endevina de quin vehicle es tracta.

- El vehicle més ràpid:
- Un vehicle de dues rodes amb motor:
- Transporta mercaderies o passatgers pel mar:
- Circula per la via fèrria:
- Transporta mercaderies per terra:
- Vehicle particular de quatre rodes que tenen moltes famílies:

15. Completa amb Jo conduïsc, Tu condueixes, Ell/a condueix, Nosaltres conduïm, Vosaltres conduïu, Ells les condueixen:

Els dilluns a les 7:30 jo _____ (conduir) el cotxe fins a l'estació. Al centre, els cotxes _____ (circular) molt lentament perquè hi ha obres.

Tu _____ (conduir) la moto o _____ (circular) pel carril bici?

Ell normalment _____ (conduir) tranquil, però hui té pressa i nosaltres no _____ (circular) per l'autopista: preferim la comarcal.

Vosaltres _____ (conduir) massa ràpid a vegades; recordeu que els camions _____ (circular) a 90 km/h com a màxim.

Quan plou, nosaltres _____ (conduir) amb més prudència i els autobusos _____ (circular) amb retard.

Els diumenges de matí jo _____ (circular) pel parc i ells no _____ (conduir) en ciutat: deixen el cotxe al garatge.

16. Repàs de temes anteriors:

A. Article i apòstrof:

___ cotxe	___ avió	___ port	___ pneumàtic
___ moto	___ autobús	___ vaixell	___ intermitent
___ bicicleta	___ gasolinera	___ carretera	___ far
___ camió	___ estació	___ autopista	___ vidres
___ barca	___ tren	___ roda	___ seients

B. Singular o plural. Transforma al plural.

a) el pneumàtic → _____	k) la gasolinera → _____
b) la roda → _____	l) l'estació → _____
c) el retrovisor → _____	m) el tren → _____
d) el seient → _____	n) el port → _____
e) el cotxe → _____	o) el vaixell → _____
f) la moto → _____	p) el far → _____
g) l'avió → _____	q) l'intermitent → _____
h) el camió → _____	r) la porta → _____
i) la bicicleta → _____	s) el para-xocs → _____
j) l'autobús → _____	t) el volant → _____

C. Dies de la setmana, mesos de l'any, parts del dia

C1. Completa amb un vehicle, una part del dia i un dia de la setmana (Tria opcions lògiques)

- a) El _____ de _____ agafe el _____ per anar a classe.
- b) El _____ de _____ torne a casa amb _____.
- c) El _____ de _____ espere el _____ a l'estació.
- d) El _____ de _____ vaig a comprar gasolina amb _____.
- e) El _____ de _____ isc a passejar amb _____.

C2. Relaciona cada frase amb el mes de l'any més adequat

Agafem la bicicleta perquè fa bon temps.	a) gener
Anem al port i pugem a una barca.	b) abril
Viatgem en avió per anar de vacances.	c) juliol
El tren va molt ple cada dia.	d) agost
El cotxe costa més d'arrancar de bon matí.	e) octubre

D. Els números: Escriu els números amb lletres i després completa cada oració amb una d'aquestes paraules: rodes, euros, quilòmetres, quilos, seients:

- a) El cotxe té 4 _____ → _____
- b) L'autobús té 52 _____ → _____
- c) El camió pesa 3.500 _____ → _____
- d) El tren recorre 1.200 _____ → _____
- e) La bicicleta costa 875 _____ → _____

17. Comprensió escrita 1

Text. «Dissabte de matí, la família de Núria viatja amb cotxe a Xàbia. Paren a una gasolinera a les 9:30 per a omplir el dipòsit i comprovar els eixugaparabrises. A l'autopista, respecten el límit de 100 km/h perquè plou. Arriben al port a les 11:15 per a agafar una barca turística.»

Preguntes.

- a) A quina hora paren a la gasolinera? _____
- b) Per què van a 100 km/h? _____
- c) On arriben a les 11:15? _____
- d) Quin dia viatgen? _____

18. Llig les tres rutes fins a l'aeroport (25 km) i contesta:

Ruta A (autopista): peatge 3 €, velocitat 100 km/h; parada gasolinera 5'.

Ruta B (carretera): gratuïta, velocitat 60 km/h; sense parades.

Ruta C (tren): eixida 07:40, durada 28', espera prèvia 7'.

- a) Quina és la més ràpida si ixes a les 7:00?
- b) Quina és la més barata?
- c) Si plou fort (–20% velocitat a carretera), canvia la resposta b)?

19. Completa:

ràpid – ràpida / lent – lenta

- L'avió és més que el tren.
- La bicicleta és més que la moto.
- El cotxe és més que l'avió.
- La moto és més que la bicicleta.

20. Completa el text amb els determinants següents: en, el, la, l', els, una, un, uns.

Mohamed té _____ moto Rieju RS1 de color roig. Li ha canviat _____ tub d'escapament i li ha enganxat _____ adhesius perquè siga més bonica. _____ seua mare li ha regalat _____ casc. És de molts colors, tots molt llampants. Ara només li falten _____ guants i _____ jaqueta per _____ hivern.

25. Completa el text amb les paraules del requadre:

cinturó	capó
seient	fre
llums	roda
viatge	punxat
gasolina	

- Avui Jordi ha d'anar a Elx. Quan ha pujat al cotxe, s'ha posat el a la mida, s'ha lligat el, ha engegat el cotxe i ha encés els Quan ha passat per la primera gasolinera, ha omplit el dipòsit de
- A mig camí, el cotxe ha començat a anar malament. Ha obert el i ha comprovat que tot estiguera correcte.
- Quan estava a punt d'arribar, se li ha una
- Jordi ha xafat el fins que el cotxe s'ha parat. Ha canviat la roda i ha seguit el seu

26. Digues les diferències que hi ha entre un avió i un helicòpter:

I entre una barca i un vaixell?

27. Escriu el contrari. Utilitza les següents paraules:

barata gran menut incòmode lent vella insegura

• Un tren curt	un tren llarg
• Un cotxe menut	_____
• Una bicicleta nova	_____
• Una moto cara	_____
• Un autocar gran	_____
• Un avió ràpid	_____
• Una moto segura	_____
• Un tren còmode	_____

28. Escriu una frase amb cadascun dels vehicles següents:

29. Llegeix el següent diàleg:

Mestra: Amb quin mitjà de transport véns a l'institut?

Pere: Amb autobús.

Mestra: Quant temps tardes?

Pere: 15 minuts.

Mestra: Amb quin mitjà de transport véns a l'institut?

Charlie: A peu.

Mestra: Quant temps tardes?

Charlie: 10 minuts. Ara contesta tu:

Mestra: Amb quin mitjà de transport véns a l'institut?

.....

Mestra: Quant temps tardes?

.....

30. Observa la següent taula i escriu frases seguint el model.

	A PEU	AMB MOTO	AMB COTXE	AMB BICICLETA	AMB AUTOCAR	AMB TREN
Omar	✓					
Gemma				✓		
Rosa		✓				
Fefa			✓			
Yi					✓	
David	✓					
Lluís						✓
	15 minuts	10 minuts	5 minuts	20 minuts	30 minuts	18 minuts

1. Omar va a l'institut a peu. Tarda 15 minuts.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

31. Posa l'article corresponent.

..... bicicleta barca camió avió
 autobús vaixell taxi tren
 cotxe helicòpter gasolina moto

32. Què diu el missatge?

	1	2	3	4	5	6	
A	O	M	S	R	D	B	(4,D) (5,C) (2,C) (1,D) (5,D)
B	G	H	E	P	M	K	(3,F) (2,C) (4,E) (3,E) (5,D) (2,C) (5,D) (1,C) (5,D)
C	U	I	F	J	A	E	(5,C) (6,D) (6,A) (6,D) (4,F) (2,D) (4,F)
D	G	T	X	V	T	M	(2,D) (4,A) (5,E) (1,D) (4,F) (6,E) (2,C) (4,E) (6,E)
E	L	C	S	N	I	C	(6,D) (5,E) (4,E) (1,C) (2,D) (3,E)
F	B	D	L	O	N	R	

33. Subratlla de color blau els verbs, de color groc els noms de vehicles i de color verd els noms d'animals.

circular bicicleta caminar ós
 helicòpter lleó rap tren
 avió anar tigre saltar
 nedar vaixell sargantana conduir
 frenar barca cigonya taxi
 córrer gallina menjar serp

34. Pensa en el cotxe o moto que més t'agrada. Explica com és i perquè t'agrada.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Gramàtica

2.1. Els pronoms febles en els Complements Circumstancials i l'atribut

2.1.1. INTRODUCCIÓ

En esta unitat aprendrem a substituir algunes parts de l'oració per pronoms febles. Treballarem sobretot:

- Els Complements Circumstancials (CC)
- L'atribut

L'objectiu és parlar i escriure d'una manera més natural en valencià.

Exemples:

Vaig a classe → Hi vaig.

Vinc de l'hospital → En vinc.

Maria és metgessa → Maria ho és.

Joan és el director → Joan l'és.

2.1.2. ELS COMPLEMENTES CIRCUMSTANCIALS

Què és un Complement Circumstancial?

El Complement Circumstancial dona informació sobre: el lloc, el temps, la manera, la companyia, l'instrument, la causa...

Exemples:

Vaig a l'escola.

Estudie a la nit.

Parle amb la professora.

Escriu amb bolígraf.

Per a este nivell, treballarem sobretot dos casos:

- CC introduït per "a", "en", "amb", etc. → HI
- CC introduït per "de" → EN

2.1.3. EL PRONOM HI

El pronom HI substitueix complements circumstancials introduït per "a", "en", "amb", etc.. Normalment, utilitzem HI per substituir complements de lloc.

Exemples:

Vaig a València → Hi vaig.

Està en classe → Hi està.

Treballa al supermercat → Hi treballa.

Parla amb els alumnes → Hi parla.

Va amb autobús → Hi va.

Posició del pronom HI

Normalment va davant del verb:

Hi vaig.

Hi treballen.

No hi viu.

Però quan el verb és infinitiu, gerundi o imperatiu va darrere del verb: *Vull anar-hi. Està entrant-hi. Ves-hi!*

2.1.4. EXERCICIS DEL PRONOM HI

35. Substitueix el complement per *HI*

Exemple: Vaig a classe → Hi vaig.

Treballe en una botiga. → _____ Juguem al pàdel. → _____
 Vaig al metge. → _____ Entren a l'autobús. → _____
 Estudien a l'Escola d'Adults. → _____ Dorm a l'hotel. → _____
 Dina al restaurant. → _____ Passegen per la Mata. → _____

36. Completa amb *HI*.

Maria vol anar a classe però Joan no vol anar _____. Vivim a l'Acequion i ens agrada molt viure _____. Els alumnes entren a l'aula i el professor també _____ entra. Anem al mercat tots els dissabtes i ens agrada anar _____ junts. No treballa ací però abans sí que _____ treballava. Vas al gimnàs? Sí, m'agrada anar _____ tres dies a la setmana.

37. Ordena les paraules. I després digues què podria significar el pronom *hi*.

vaig / hi / jo → _____	anem / nosaltres / hi → _____
treballa / no / hi → _____	quedar-se / volen / hi → _____
entrar / vull / hi → _____	tornar / m'agrada / hi → _____
els alumnes / hi / estudien → _____	anar / demà / Vull / hi → _____

38. Detecta l'error

Vull hi anar demà → _____	Maria hi viu en Torrevella → _____
Hi vaig a València → _____	No puc hi entrar → _____
Entrar-hi vull ara → _____	Els alumnes hi entren a classe → _____
Vaig-hi cada dia al treball → _____	Hi estudie a l'escola → _____

2.1.5. EL PRONOM EN

El pronom *EN* substitueix complements introduïts per *DE*. És a dir, quan el complement comença per "de", normalment utilitzem *EN*.

Exemples:

Vinc de casa → *En vinc*.
Parlem del treball → *En parlem*.
Ix de classe → *N'ix*.

Posició del pronom *EN*

Normalment va davant del verb: *En parle*. *No n'ix*.

Però quan el verb és infinitiu, gerundi o imperatiu va darrere del verb: *Vull anar-me'n*. *Acaba d'eixir-ne*. *Ves-te'n!*

2.1.6. EXERCICIS DEL PRONOM EN

39. Substitueix el complement per **EN**

Vinc del mercat → _____ Parle del meu treball → _____
 Parlen de l'examen → _____ Venen del gimnàs → _____
 Ix de l'hospital → _____ Eixiu de classe? → _____
 Tornem de València → _____ Recorde molt de la meua infància → _____

40. Completa amb **EN**

Parle molt del meu poble. Sempre ____ parle. Vinc de l'escola. Ara mateix ____ vinc. Els alumnes ixen de classe i nosaltres també ____ ixim. Vols parlar del problema? Sí, vull parlar ____ . Tornen del treball a les sis. Sempre ____ tornen cansats. Te'n recordes de la cita? Sí, me ____ recorde.

41. Tria la resposta correcta

Vinc de l'hospital. a) Hi vinc b) En vinc c) Ho vinc

Parlem del viatge. a) En parlem b) Hi parlem c) Ho parlem

Ix de classe. a) L'ix b) Hi ix c) N'ix

Tornen del supermercat. a) En tornen b) Hi tornen c) Ho tornen

42. Transforma les frases

Exemple: Parle del treball → En parle.

Vinc de Torrevella → _____ Tornem del mercat → _____
 Ix del despatx → _____ Recorde moltes coses de l'escola → _____
 Parlen del metge → _____ Vinc de València → _____

2.1.7. L'ATRIBUT

Què és l'atribut?

L'atribut acompanya verbs com: ser, estar i semblar o paréixer.

Exemples:

Maria és infermera.

Joan està cansat.

L'examen sembla fàcil.

Hi ha dos tipus:

- atribut determinat
- atribut indeterminat

2.1.8. ATRIBUT DETERMINAT

Substitució de l'atribut determinat

L'atribut determinat porta l'article: *el, la, els* o *les*.

Exemples:

Joan és el director → *Joan l'és.*

Maria és la professora → *Maria la és.*

Ells són els responsables → *Ells els són.*

Elles són les infermeres → *Elles les són.*

EXERCICIS

43. Substitueix l'atribut

Joan és el cuiner → _____

Elles són les infermeres → _____

Maria és la directora → _____

Toni és el conductor → _____

Ells són els professors → _____

Joan és l'alcalde → _____

44. Completa

Joan és el professor i Pere també ____ és. Maria és la metgessa i Anna també ____ és. Ells són els responsables i nosaltres també ____ som. Carla és la directora del centre i encara ____ és. Toni és el cuiner? Sí, ____ és.

45. Detecta l'error

Maria ho és la directora → _____ Joan el és → _____

Ells ho són els professors → _____ Anna la és professora → _____

Nosaltres els som responsables → _____

2.1.9. ATRIBUT INDETERMINAT

Substitució amb *HO*. Quan l'atribut *NO* porta article, utilitzem *HO*.

Exemples:

Maria és infermera → *Maria ho és.*

Joan està cansat → *Joan ho està.*

El menjar sembla bo → *El menjar ho sembla.*

EXERCICIS DE L'ATRIBUT INDETERMINAT

46. Substitueix per HO

Maria és valenciana → _____

Els alumnes estan nerviosos → _____

Joan està cansat → _____

La pel·lícula és interessant → _____

El menjar sembla bo → _____

La classe sembla difícil → _____

47. Completa amb *HO*

Estàs cansat? Sí, ____ estic. Maria és simpàtica i sempre ____ ha sigut. Els alumnes estan contents perquè ____ estan. Pareix difícil però no ____ és. El menjar és molt bo i sempre ____ ha sigut.

48. Tria la resposta correcta

Maria és infermera. a) La és b) Ho és c) Hi és

Joan està cansat. a) Ho està b) L'està c) En està

La pel·lícula sembla interessant. a) Ho sembla b) La sembla c) Hi sembla

Els estan contents. a) Els estan b) Ho estan c) Hi estan

49. Escriu cinc frases sobre tu utilitzant els verbs *ser*, *estar* i *semblar*. Després substitueix l'atribut per un pronom. Fes servir els dos pronoms que substitueixen l'atribut.

Exemple: Soc estudiant → Ho soc.

Exercicis de repàs: atributs i complements circumstancials

49. Indica si el complement subratllat és CC (i per tant d'ha de substituir per *HI / EN*) o Atribut (i per tant d'ha de substituir per *HO / EL / LA / ELS / LES*)

Exemple: *Maria està cansada* → *atribut* → *Maria ho està*.

Joan treballa a l'hospital.

Pere és el conductor.

Maria és la directora.

Parlem del problema.

Vinc del mercat.

La classe sembla difícil.

Els alumnes estan nerviosos.

Viviu a Torrevella?

Anem a Oriola cada setmana.

Elles són les infermeres.

50. Completa amb el pronom correcte (hi, en, ho, l', la, els, les)

Maria va al gimnàs però jo no ____ vaig. Joan és el professor nou i encara ____ és.
 Vinc de classe i ara mateix ____ vinc. Parlem molt del treball i sempre ____ parlem
 a casa. Anna és la directora? Sí, ____ és. Treballem a l'Escola d'Adults i ens
 agrada treballar ____ . La pel·lícula semblava interessant però no ____ és tant.
 Tornem del mercat i sempre ____ tornem carregats. Elles són les responsables
 del projecte i encara ____ són.

51. Tria el pronom correcte

Maria treballa a l'hospital.

- a) en
- b) hi
- c) ho

Joan és simpàtic.

- a) ho
- b) hi
- c) en

Vinc del supermercat.

- a) ho
- b) en
- c) la

Anna és la metgessa.

- a) la
- b) ho
- c) hi

Estudien a l'aula 3.

- a) hi
- b) en
- c) els

Parlem del problema.

- a) hi
- b) en
- c) ho

La classe sembla fàcil.

- a) ho
- b) la
- c) hi

Ells són els directors.

- a) ho
- b) hi
- c) els

52. Substitueix el complement subratllat

Treballe a Torrevella _____

Maria és infermera _____

Tornem del treball _____

Joan és el director _____

Els alumnes estudien a la biblioteca _____

Parleu del viatge? _____

La pel·lícula és avorrida _____

Elles són les professores _____

53. Detecta el tipus de pronom

Exemple: Hi vaig → substitueix un CC de lloc.

En parle → _____

Ho és → _____

La és → _____

Hi treballen → _____

N'ixen → _____

Els són → _____

Ho sembla → _____

Hi anem → _____

2.2. El Futur

Conjugació del Futur dels verbs regulars

1a conjugació	2a conjugació	3a conjugació
Parlar	Témer	Dormir
parlar - -é -às -à -em -eu -an	temer -é -às -à -em -eu -an	dormir -é -às -à -em -eu -an

Conjugació del Futur d'alguns verbs importants:

poder: podré, podràs, podrà...

saber: sabré, sabràs, sabrà...

voler: voldré, voldràs, voldrà...

anar: aniré, aniràs, anirà...

fer: faré, faràs, farà...

haver: hauré, hauràs, haurà...

Tenir: tindré, tindràs, tindrà, tindrem, tindreu, tindran

Venir: vindré, vindràs, vindrà, vindrem, vindreu, vindran

2.2.1. Exercicis sobre els verbs en futur

54. Poseu en futur les formes verbals que hi ha entre parèntesis:

- Demà _____ (ANAR) al zoo i _____ (VEURE) elefants i mones.
- La setmana pròxima Maria _____ (PARLAR) amb mi per a anar a escollir el ram d'orquídies.
- No sé si Isabel _____ (VOLER) acceptar l'anell de robins que Pep li _____ (REGALAR) pel seu aniversari.
- Pere _____ (DONAR) menjar al gat i al peix durant les vacances.
- Lluïsa no _____ (PODER) eixir demà del despatx fins a les 10:00h.
- Fins al juliol Patrícia no _____ (SABER) si _____ (TENIR) el treball que ella volia.
- Àngels _____ (FER) un pastís de maduixa i bresquilles per al dinar.
- Si no separel teu gos del meu _____ (BARALLAR-SE).
- Dissabte Joan i tu _____ (FER) una excursió a Mariola per a recollir timó i sàlvia.

55. Transforma les frases següents al futur simple. Para atenció al verb.

- Hui treballe al matí. → Demà _____
- Ara estudien valencià. → La setmana que ve _____
- Nosaltres dinem a casa. → Demà _____
- Jo faig els deures per la vesprada. → Demà _____
- Ell ve a classe a les huit. → Demà _____
- Nosaltres tenim classe de valencià. → L'any que ve _____
- Vosaltres podeu vindre hui. → Demà _____
- Ella sap la resposta. → Més avant _____
- Treballem tots els dies. → Demà _____
- Els van al mercat els dissabtes. → Aquest dissabte _____

56. Col·loqueu el verb que teniu entre parèntesis en la forma adequada de futur:

1. Aquesta jaqueta, jo mateix me la _____ (REFER) tota i _____ (SEMBLAR) nova.
2. Demà a la nit, nosaltres _____ (PODER) dormir tant com _____ (VOLER).
3. I vosaltres, _____ (ADMETRE) una situació així?
4. Els teus amics _____ (SABER) la veritat quan els la diguem i _____ (ARRIBAR) a les seues pròpies conclusions.
5. Empar i tu _____ (HAVER) de dir-li-ho sense falta demà.
6. No et preocupes, perquè ells ja ho _____ (RESOLDRE).
7. No sé si ells _____ (VOLER) venir a la festa.
8. Ho tenim clar: en acabar de sopar ens _____ (GITAR) a dormir.
9. T' _____ (HAVER) d'alçar prompte, perquè nosaltres _____ (EIXIR) d'hora.
10. Quants en _____ (VOLER) ell, un o dos?
11. Jo hi _____ (ANAR) demà i vosaltres _____ (VENIR) quan podreu.
12. A ells, no els _____ (VALER) tots els esforços que estan fent.
13. T'ho confirme, Sento i jo _____ (TENIR) una filla.
14. L'any que ve no _____ (HAVER-HI) tants problemes com enguany.

57. Tria la forma correcta del verb. Només una és correcta.

Demà _____ (aniré / vaig) al metge.
 Aquesta vesprada _____ (estudiaré / estudie) valencià.
 El cap de setmana _____ (farem / fem) una excursió.
 Hui no _____ (podré / puc) quedar-me molt de temps.
 Demà _____ (tindrè / tinc) una reunió.
 Aquesta nit _____ (soparé / sope) a casa.
 La setmana que ve _____ (vindran / venen) els meus fills.
 Demà no _____ (treballaré / trebal·le).
 L'any que ve _____ (viurem / vivim) en un altre pis.
 Més avant _____ (sabràs / saps) la resposta.

58. Ordena les paraules i escriu la frase correcta en futur.

demà / parlaré / amb / el / professor _____
 dissabte / anirem / nosaltres / al / mercat _____
 vindran / a / casa / ells / sopar _____
 treballaré / no / demà / jo _____
 el / curs / que / ve / estudiarem / valencià _____
 faràs / què / tu / demà _____
 a / les / vuit / eixiré / jo _____
 tindrem / temps / més / després _____
 aquesta / nit / soparem / fora _____
 vindrà / demà / ella / a / classe _____

59. Escriu cinc frases en futur, en cada oració has de fer servir els següents pronoms febles:

EL : _____
 HO : _____
 EN: _____
 HI: _____
 ELS: _____

2.2. El Condicional

Conjugació del Condicional dels verbs regulars

1a conjugació	2a conjugació	3a conjugació
Parlar	Témer	Dormir
parlar -	temer	dormir
-ia	-ia	-ia
-ies	-ies	-ies
-ia	-ia	-ia
-íem	-íem	-íem
-íeu	-íeu	-íeu
-ien	-ien	-ien

Conjugació del Condicional d'alguns verbs importants:

Haver: hauria, hauries, hauria, hauríem, hauríeu, haurien

Voler: voldria, voldries, voldria, voldríem, voldríeu, voldrien

Poder: podria, podries, podria, podríem, podríeu, podrien

Saber: sabria, sabries, sabria, sabríem, sabríeu, sabrien

Anar: aniria, aniries, aniria, aniríem, aniríeu, anirien

Fer: faria, faries, faria, faríem, faríeu, farien

Tenir: tindria, tindries, tindria, tindríem, tindríeu, tindrien

Venir: vindria, vindries, vindria, vindríem, vindríeu, vindrien

Exercicis sobre els verbs en Condicional

60. Col·loqueu el verb que teniu entre parèntesis en la forma adequada de condicional simple:

1. Salvador em va dir que _____ (VENIR), però no ha vingut.
2. Si tinguérem més temps _____ (TRAURE) tots els llibres, els _____ (NETEJAR) i els _____ (ORDENAR) alfabèticament.
3. Tu _____ (SABER) més si t'ho proposares.
4. Ens vau dir que no _____ (TRANSIGIR) i ja veieu què heu fet.
5. Vicenta, no _____ (TOSSIR) si no fumares tant.
6. Si Adrià haguera pagat, ja _____ (PERTANYER) al nostre club.
7. L'equip assegurava que _____ (VÈNCER).
8. Ens van dir que els dos detectius privats _____ (BUSCAR), _____ (DESCOBRIR) i _____ (ANALITZAR) totes les proves.

9. Si jo poguera, t' _____ (AJUDAR).
10. Si el deixàrem, el coordinador _____ (PRENDRE) totes les decisions.
11. Bon dia, (jo) _____ (VOLER) dos pots de llet en pols.
12. Si pagares els rebuts no et _____ (TALLAR) la llum.
13. Va assegurar que avui _____ (VENIR) a dinar.
14. Us _____ (FER) res callar una estona?
15. Si posares un bon preu ho _____ (VENDRE) abans.

61. Transforma les frases següents al condicional simple.

- Hui treballo al matí. → Jo _____ menys si poguera.
- Ara estudien valencià. → Ells _____ més si tingueren temps.
- Nosaltres dinem a casa. → Nosaltres _____ fora algun dia.
- Jo faig els deures per la vesprada. → Jo _____ abans.
- Ell ve a classe cada dia. → Ell _____ si poguera.
- Tenim classe de valencià. → Nosaltres _____ més hores.
- Pots ajudar-me hui? → _____ ajudar-me?
- Ella sap la resposta. → Ella _____ si estudiara més.
- Treballem tots els dies. → Nosaltres _____ menys.
- Ells van d'excursió el dissabte. → Ells _____ amb bon oratge.

62. Tria la forma correcta del verb.

- Jo _____ (voldria / vull) parlar amb el professor.
- _____ (Podria / Puc) entrar un moment?
- Si tinguera temps, _____ (estudiaria / estudie) més.
- Nosaltres _____ (aniríem / anem) al cinema, però treballem.
- Ella _____ (faria / fa) més exercicis si poguera.
- _____ (Tindries / Tens) un bolígraf?
- Ells _____ (vindrien / venen) amb nosaltres.
- Jo no _____ (podria / puc) ajudar-te ara.
- Vosaltres _____ (sabríeu / sabeu) la resposta.
- _____ (Hauríem / Hem) d'estudiar més.

63. Ordena la frases i escriu la frase correcta en condicional.

parlaria / jo / amb / tu
 voldries / un / café / tu
 aniríem / nosaltres / al / cinema
 vindria / ella / demà
 fer / jo / ho / no / podria
 tindríem / més / temps / nosaltres
 ajudar-te / podria / jo
 sabrien / la / resposta / ells
 faríeu / vosaltres / això
 hauríem / d' / estudiar / més

64. El condicional personal. Escriu frases utilitzant el condicional. Pots ajudar-te de les paraules entre parèntesi.

Jo _____ (volar) aprendre més valencià.
 Si tinguera més temps, jo _____ (estudiar) més.
 M' _____ (agradar) viure prop de la mar.
 Nosaltres _____ (anar) de viatge si poguérem.
 Jo _____ (fer) més exercici.
 Tu _____ (canviar) de treball?
 Si poguera, _____ (venir) abans a classe.
 Els caps de setmana _____ (dormir) més.

65. Diàleg curt en condicional (expressió oral). Diàleg: Peticions educades. Completa el diàleg amb verbs en condicional.

— _____ ajudar-me un moment?
 — Sí, clar. Què _____ fer?
 — _____ dir-me l'hora, per favor?
 — Sí, _____ ser les sis.

3. Compresió Oral

66. Exercici 1 Escolta l'àudio següent i contesta si les afirmacions són verdaderes (V) o falses (F) i les preguntes de comprensió.

	V	F
1. El Parc Natural de la Font Roja rep més visitants els mesos d'hivern.		
2. Un dels objectius de l'Ajuntament és assegurar la seguretat dels visitants.		
3. L'aparcament es pot reservar el mateix dia abans de les 14 h.		
4. Hi ha la possibilitat d'arribar al parc amb autobús públic i gratuït a les 9:15 h		
5. Els dissabtes de matí hi ha visites guiades per als visitants que costen 1 €.		

1. Quin és l'objectiu principal de la regulació de l'accés al parc de la Font Roja?

- a) Aconseguir més ingressos per a l'ajuntament.
- b) Facilitar l'accés de vehicles privats sense restriccions.
- c) Conservar l'entorn i garantir la seguretat dels visitants.
- d) Reduir el nombre de guies turístics al parc.

2. Quins dies es registra una major afluència de visitants al parc?

- a) Només els dies festius.
- b) Durant els caps de setmana i, especialment, els mesos d'estiu.
- c) Exclusivament al mes d'agost.
- d) Els dies laborables.

3. Quina mesura s'ha pres respecte a l'aparcament de vehicles privats?

- a) S'ha eliminat l'aparcament completament.
- b) S'ha ampliat la capacitat per acomodar més visitants.
- c) S'ha reduït la capacitat de cinquanta a vint-i-cinc places.
- d) Només es permeten motocicletes.

4. Com es pot reservar una plaça per accedir al parc en vehicle privat?

- a) Mitjançant una trucada telefònica a l'ajuntament.
- b) A través del correu electrònic abans de les dues de la vesprada del dia anterior.
- c) A la mateixa entrada del parc en arribar-hi.
- d) No cal reserva prèvia.

5. Quina alternativa ofereix l'ajuntament per accedir al parc sense vehicle privat?

- a) Un servei de bicicletes gratuït.
- b) Un servei d'autobús els caps de setmana.
- c) Un tren turístic des del centre d'Alcoi.
- d) Un servei de taxis subvencionats.

6. D'on ix l'autobús cap al parc natural?

- a) De la plaça de l'Ajuntament d'Alcoi.
- b) De l'estació de tren d'Alcoi.
- c) Del poliesportiu.
- d) De la Font Roja.

7. A quina hora ix el primer autobús cap a la Font Roja?

- a) A les nou en punt del matí.
- b) A les nou i quart del matí.
- c) A les onze en punt del matí.
- d) A les onze i deu del matí.

8. Quin és el preu d'un trajecte amb autobús fins al parc?

- a) Un euro.
- b) Dos euros.
- c) Gratuït.
- d) Depèn del dia de la setmana.

9. Quins serveis es poden trobar dins del parc?

- a) Banys públics, un bar i visites guiades gratuïtes.
- b) Només un bar i una zona de pícnic.
- c) Un hotel i una botiga de records.
- d) Un museu i una zona de càmping.

10. Quan es realitzen les visites guiades gratuïtes?

- a) Els diumenges al matí.
- b) Qualsevol dia, amb reserva prèvia.
- c) Els dissabtes al matí.
- d) Només els dies festius.

(l'àudio d'aquest exercici es troba la web de la JQCV: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>
Exercici 1 des del principi de l'àudio de l'examen d'A2 d'octubre de 2022)

4. Compresió Escrita

67. Llig el text i digues quina afirmació es la correcta. Només hi ha una opció correcta per a cada pregunta:

Els xiquets de la guerra

Durant la Guerra Civil Espanyola, milers de xiquets vivien entre bombardejos, falta d'aliments i por. Davant d'esta situació, moltes famílies republicanes prengueren una decisió molt dolorosa: enviar els fills a altres països perquè estigueren lluny de la guerra.

A partir de 1937, grups de menors eixiren d'Espanya amb destinació a França, el Regne Unit, la Unió Soviètica, Mèxic i altres països. Sovint viatjaven en vaixell acompanyats de mestres, cuidadors o personal sanitari. Els pares els acomiadaven pensant que tornarien quan acabara el conflicte. Per als xiquets, però, significava abandonar de sobte la família, els amics, l'escola i tot allò que coneixien.

Un dels grups més coneguts arribà al Regne Unit en 1937. Prop de quatre mil xiquets bascos van ser evacuats després dels bombardejos que havien patit diverses poblacions. Inicialment van viure en un gran campament i després foren repartits en residències i cases d'acollida per diferents zones del país. La majoria acabà tornant, però alguns es quedaren allí definitivament.

Uns altres viatjaren molt més lluny. A Mèxic, centenars de menors van ser instal·lats a la ciutat de Morelia i es feren coneguts com els Xiquets de Morelia. El govern mexicà els acollí i els proporcionà allotjament i educació. Molts havien marxat amb la idea que només estarien separats de les seues famílies durant un temps.

També milers de xiquets foren enviats a la Unió Soviètica. Allí van créixer en un país i una llengua completament diferents. Quan la Guerra Civil acabà en 1939 amb la victòria de Franco, tornar a Espanya deixà de ser senzill. Alguns dels seus pares havien mort, estaven empresonats o havien marxat també a l'exili.

A més, poc després començà la Segona Guerra Mundial, de manera que alguns d'aquells xiquets que havien sigut evacuats per escapar d'una guerra es trobaren envoltats per un altre conflicte. La separació que havia de durar uns mesos acabà prolongant-se durant anys.

Amb el temps, alguns pogueren reunir-se de nou amb les seues famílies. Altres tornaren a Espanya quan ja eren adults i descobriren un país molt diferent del que recordaven. I molts decidiren quedar-se al país que els havia acollit, on havien construït una nova vida.

Per això, els anomenats xiquets de la guerra representen una de les conseqüències més humanes del conflicte. Les seues històries mostren que una guerra no separa només exèrcits i territoris: també pot separar famílies i obligar un xiquet a créixer a milers de quilòmetres de sa casa.

1. Per què moltes famílies decidiren enviar els fills fora d'Espanya durant la guerra?

- a) Perquè volien que aprengueren altres llengües.
- b) Perquè consideraven que estar lluny del conflicte podia protegir-los.
- c) Perquè els xiquets no podien continuar estudiant mai més a Espanya.
- d) Perquè tots els pares volien emigrar definitivament.
- e) Perquè els governs estrangers els obligaven.

2. Què es pot deduir del fet que molts pares pensaren que la separació seria curta?

- a) Que no imaginaven fins a quin punt la guerra canviaria el futur de les famílies.
- b) Que sabien que Franco guanyaria la guerra.
- c) Que els xiquets tornarien al cap d'unes setmanes.
- d) Que els viatges estaven perfectament organitzats.
- e) Que tots els pares tenien familiars a l'estranger.

3. Per què l'arribada dels xiquets a països com l'URSS devia ser especialment difícil?

- a) Perquè havien de conviure amb un entorn, una llengua i uns costums diferents.
- b) Perquè allí també hi havia una Guerra Civil espanyola.
- c) Perquè no podien anar a escola.
- d) Perquè tots viatjaven sols.
- e) Perquè els governs no volien acollir-los.

4. Què mostra el cas dels xiquets bascos enviats al Regne Unit?

- a) Que totes les evacuacions acabaven amb una adopció.
- b) Que una evacuació temporal podia acabar convertint-se en una estada molt llarga o definitiva.
- c) Que cap xiquet va tornar a Espanya.
- d) Que només els xiquets bascos van ser evacuats.
- e) Que tots visqueren sempre en el mateix campament.

5. Per què el final de la Guerra Civil no significà necessàriament el retorn immediat dels xiquets?

- a) Perquè Espanya havia desaparegut com a país.
- b) Perquè la situació política i familiar de molts d'ells havia canviat profundament.
- c) Perquè els vaixells deixaren de navegar.
- d) Perquè tots preferien quedar-se fora.
- e) Perquè ja no recordaven la seua família.

6. Quina situació resulta més tràgica en el cas dels xiquets enviats a la Unió Soviètica?

- a) Que hagueren de fugir d'una guerra i poc després viure'n una altra.
- b) Que no pogueren aprendre cap idioma.
- c) Que tots perderen la nacionalitat espanyola.
- d) Que mai van poder estudiar.
- e) Que només podien viure en ciutats grans.

7. Què es pot deduir dels xiquets que tornaren a Espanya ja adults?

- a) Que el retorn podia resultar estrany perquè tant ells com el país havien canviat.
- b) Que recuperaven exactament la mateixa vida que havien deixat.
- c) Que tots tornaven amb els seus pares.
- d) Que no recordaven res d'Espanya.
- e) Que sempre preferien tornar al país d'acollida.

8. Per què alguns dels xiquets de la guerra decidiren quedar-se al país que els havia acollit?

- a) Perquè amb els anys hi havien creat vincles i una nova vida.
- b) Perquè Espanya els prohibia parlar castellà.
- c) Perquè tots havien oblidat la seua família.
- d) Perquè era obligatori quedar-se.
- e) Perquè no podien treballar a Espanya.

9. Quina conseqüència de la guerra destaca especialment en este text?

- a) La destrucció d'edificis.
- b) La ruptura de famílies i la transformació de la vida dels menors.
- c) Els canvis en les fronteres europees.
- d) L'augment del comerç internacional.
- e) La desaparició de les escoles.

10. Quina idea resumeix millor la història dels xiquets de la guerra?

- a) Una mesura pensada per protegir-los va acabar canviant profundament la vida de molts d'ells.
- b) Tots els xiquets evacuats van tornar ràpidament a casa.
- c) Les evacuacions es van fer principalment per motius educatius.
- d) Els xiquets van abandonar Espanya després de la Segona Guerra Mundial.
- e) La majoria va viatjar sense cap adult.

5. Expressió escrita

68. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 150 paraules. La redacció ha de contindre: dos pronoms de Complement Directe i dos pronoms de Complement Indirecte. Subratlla aquests elements i posa dos barres quan portes cent cinquanta paraules. Tria una d'aquestes opcions:

- Intenta escriure una redacció sobre què t'agradaria fer el pròxim estiu i que t'agradaria fer si et tocara la loteria. En esta redacció has de fer servir 10 verbs en futur i 10 verbs en condicionals. Subratlla aquests verbs.
- Vosté i la seua família, que viuen en un poble de muntanya, han passat uns dies de vacances a casa d'una amiga en la platja. Escriga una carta breu a la seua amiga en què li agraisca els dies tan agradables que han passat.

[illegible]

6. Expressió oral

69. Diàleg:

Exercici de Expressió Oral de l'examen d'A2 de juny de 2012)

Tria un d'entre els dos possibles diàlegs:

- Dos clients d'un supermercat discutixen en la parada del peix.

Persona A

Vosté ha agafat el torn i se n'ha anat a la parada de la xarcuteria. Quan torna, li ha passat un número. Ara pretén passar davant del client que va a continuació.

Persona B

A vosté li toca demanar ara. Té molta pressa i aconsella a la persona A que torne a agafar el número.

- Dissabte de matí, en un carrer de la ciutat en què hi ha zona blava, dos persones tenen algunes paraules.

Persona A

Vosté és un conductor que ha aparcats sense traure el tiquet. Quan torna, té una multa en el parabrisa del cotxe. De cap manera accepta les explicacions de l'empleat.

Persona B

Vosté és un empleat de l'Ordenança Reguladora d'Aparcament (ORA) que ha multat la persona A, i intenta explicar-li per què

7. El valencià de la Vega Baixa: Quino el Salaret - Capítol 11

CAPÍTOL 11

On el Salaret toca la mar

PÀGINA 1

1

DATOS AMBIENTALES
CONTAMINACIÓN BAJA 18 µg/m³
RADIACIÓN SOLAR MODERADA
TEMPERATURA 24°C
HUMEDAD 52%
CALIDAD DEL AIRE EXCELENTE

Bienvenidos a TORREVIEJA

Torrevella, any 2087.
Seixanta anys després.

2

—Jo sempre havia dit “camal”, “espolsar”, “xicon” i em pensava que eren paraules mal dites.

—Després vaig entendre que eren més que paraules.

—Eren trossets d'un món que encara no havia desaparegut del tot.

Seixanta anys després, Toni encara recordava Quino i Maria. Toni va començar a estudiar valencià. Va descobrir que moltes paraules que havia sentit a casa venien d'una llengua que Torrevella havia anat oblidant.

3

Toni rep la visita dels seus nets.

—Grandpa! We came by air-bus!

4

—Xicon, no m'emboliques i no parles tot el dia en anglès.

—Això no és un air-bus, és un autobús volador.

5

—laio, deixa'ls. A l'escola quasi tot ho fan en anglès.

6

—Menys mal que tu encara parles valencià.

—Em recordes a algú.

7

—laio, ma mare diu que tu abans sempre deies que a Torrevella no es parlava valencià. Què t'ha passat que ara el parles?

—Això deia jo... perquè no sabia escoltar.

8

—Jo ja deia xicon, camal, embolicar, espolsar, pèsol, sostre... però no sabia d'on venien.

9

—Aleshores... tu ja parlaves valencià?

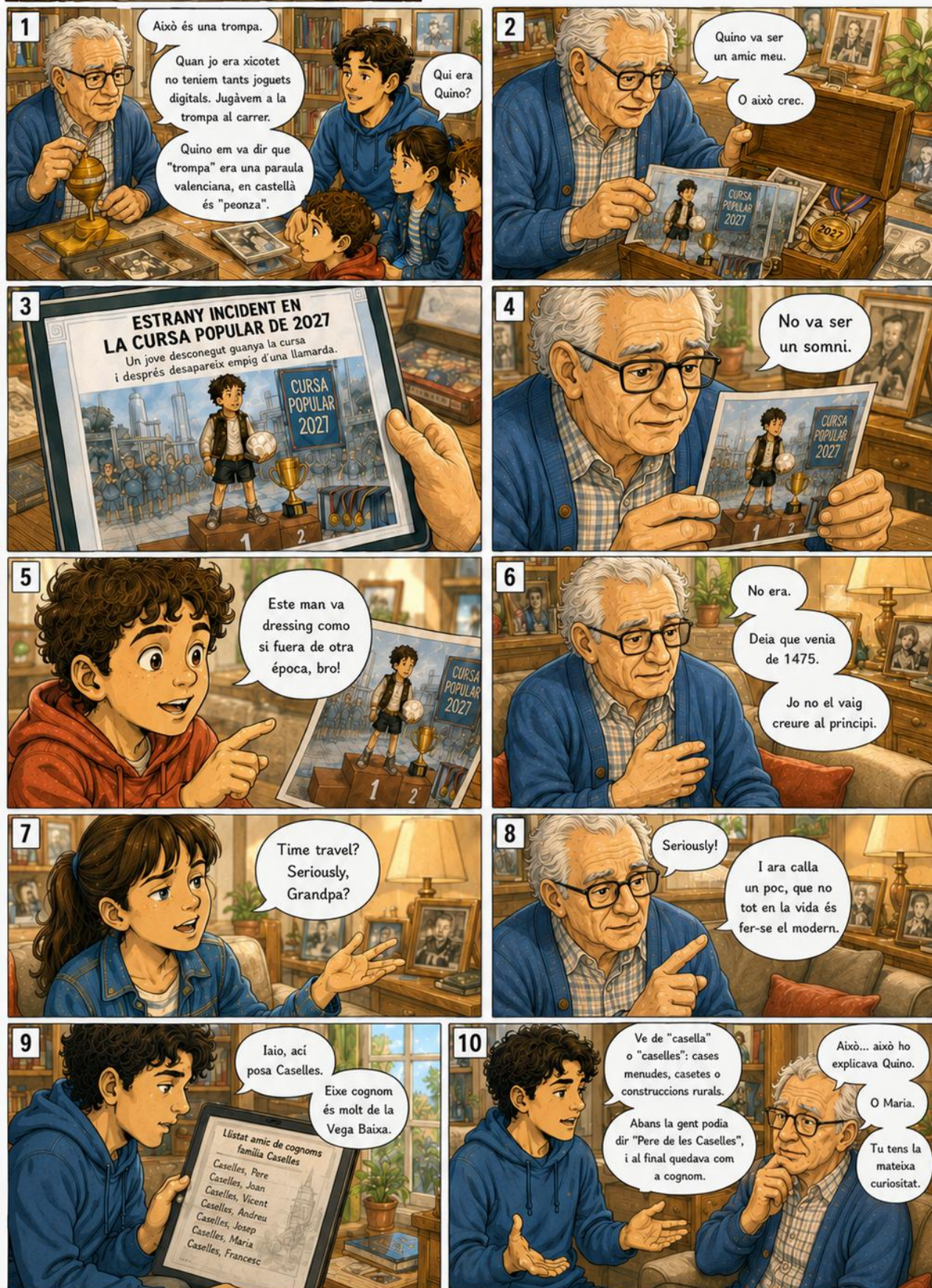
—Exacte. Estava amagat. Com la pedra de Quino.

10

—Grandpa, what is this old toy?

CAPÍTOL 11

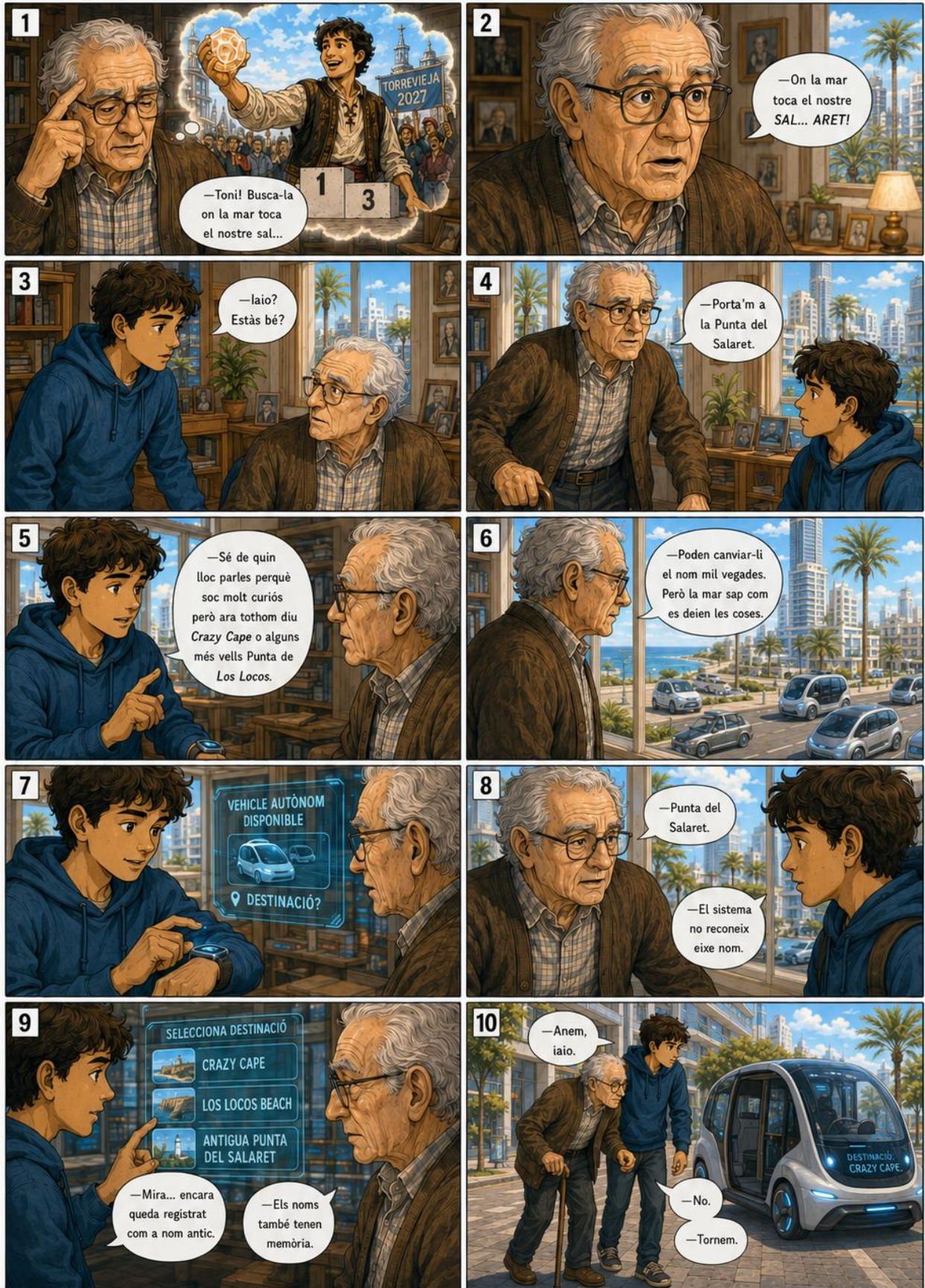
PÀGINA 2 - El record de Quino

CAPÍTOL 11

Cap a la Punta del Salaret

PÀGINA 3

CAPÍTOL 11

On el Salaret toca la mar

PÀGINA 4

FI DEL CAPÍTOL 11

Exercicis Capítol 11 - *On el Salaret toca la mar*

1. Resumeix el capítol en 5 o 6 línies.

Explica en quin any passa aquest capítol, qui és Toni vell, quins records conserva de Quino i Maria, què contenen els seus nets i per què decideixen anar a la Punta del Salaret.

2. Opinió personal.

Toni ha passat tota la vida recordant Quino i estudiant paraules valencianes que abans deia sense saber d'on venien.

Creus que és important investigar les paraules que diem a casa o al nostre poble? Per què?

3. Reflexiona sobre aquesta frase:

“Les paraules eren trossets d'un món que encara no havia desaparegut del tot.”

Què vol dir Toni amb aquesta frase? Creus que una llengua pot continuar viva dins de paraules familiars, malnoms, cognoms i topònims?

4. Paraules de la Vega Baixa d'origen valencià.

Busca en el capítol aquestes paraules explica què signifiquen i escriu una oració:

Paraula	Significat	Oració
xicon		
camal		
embolicar		
espolsar		
pésol		
sostre		
trompa		

5. Topònims i noms de lloc que apareixen en el capítol.

Completa la taula:

Topònim o nom de lloc	On apareix en el capítol?	Possible significat o origen
Punta del Salaret		
Los Locos Beach		
Crazy Cape		

6. Cognoms relacionats amb la Vega Baixa.

En aquest capítol apareix el cognom **Caselles**.

- a) Qui pregunta pel cognom **Caselles**? _____
- b) Per què diu que és un cognom molt de la Vega Baixa? _____
- c) Segons el capítol, de quines paraules pot vindre **Caselles**? _____
- d) Què eren les **caselles**? _____
- e) Per què alguns cognoms poden nàixer d'un lloc, d'una casa o d'una construcció? _____

7. Vertader o fals. Corregeix les frases falses.

- a) El capítol passa l'any 2087, seixanta anys després dels fets de 2027.
- b) Toni vell ha oblidat completament Quino i Maria.
- c) Toni conserva una caixa amb retalls, fotos i paraules antigues.
- d) Els nets de Toni arriben en un autobús volador.
- e) Toni diu que **trompa** és una paraula valenciana i que en castellà és **peonza**.
- f) El net de Toni no creu gens la història del viatge en el temps.
- g) Toni recorda que Quino li va dir: "Busca-la on la mar toca el nostre salaret".
- h) El sistema del vehicle autònom reconeix immediatament el nom **Punta del Salaret**.
- i) El mapa encara conserva registrat el nom antic **Antiga Punta del Salaret**.
- j) Al final del capítol, Toni decideix utilitzar la pedra per tornar ell a 1475.

8. Preguntes de comprensió. Respon amb frases completes.

- a) Per què Toni vell va començar a estudiar valencià? _____
- b) Quines paraules tenia apuntades en la seua llista? _____
- c) Què li pregunten els nets sobre el seu passat i sobre Quino? _____
- d) Per què Toni diu que Quino no va ser un somni? _____
- e) Què recorda Toni de la frase que Quino no va poder acabar? _____
- f) Per què necessiten saber on tocava la mar antigament? _____
- g) Què troben amagada prop de la línia antiga de costa? _____
- h) Per què Toni diu que la pedra no era per a ell? _____

9. Passat, present i futur.

Completa la taula amb exemples del capítol:

Any 1475	Any 2027	Any 2087
salines i barques	cursa popular	
pedra de sal màgica	Quino desapareix amb la pedra	
paraules familiars	Toni coneix Maria i Quino	
Punta del Salaret	Playa de Los Locos	
carros i camins	cotxes i ciutat moderna	

Després respon: quin dels tres temps et sembla més interessant? Per què?

10. Activitat final d'escriptura.

Imagina que eres Toni vell i escrius una carta a Quino després de trobar la pedra.

Has d'incloure:

- què ha passat seixanta anys després;
- quines paraules valencianes has recuperat;
- què has contat als teus nets;
- com has trobat la Punta del Salaret;
- què has sentit en trobar la pedra;
- per què dius que la pedra no era per a tu.

Extensió orientativa: **8-10 línies.**

3

Els Oficis. Les Perífrasis d'obligació

Tema 3: Els Oficis. Les Perífrasis d'obligació

1. Vocabulari dels Oficis

veterinari
veterinària

dentista

futbolista

miner
minera

escriptor
escriptora

músic
música

mecànic
mecànica

bomber
bombero

jardiner
jardinera

enginyer
enginyera

pintor
pintora

jutge
jutgessa

professor
professora

soldador
soldadora

arquitecte
arquitecta

amo de casa
mestressa de casa

llibreter
llibretera

perruquer
perruquera

pescador
pescadora

infermer
infermera

carter
cartera

científic
científica

secretari
secretària

detectiu
detectiva

pastisser
pastissera

metge
metgessa

mag
maga

carnisser
carnissera

fuster
fustera

el bomber
el bombera

el cuiner
la cuinera

el jardiner
la jardinera

el llaurador
la llauradora

La dependenta.
El dependent

el llanterner
la llanternera

el mecànic
la mecànica

el mestre
la mestra

el creador de contingut
la creadora de contingut

el cambrer
la cambrera

l'obrer
l'obrera

L'esportista

l'electricista

el perruquer
la perruquera

la/el taxista

el fuster
la fustera

el pescador
la pescadora

el metge
la metgessa

el pintor
la pintora

el carter,
la cartèra

2. Completa els noms dels oficis amb les lletres que hi falten:

B_MB_R

F_ST_R

C_MBR_R

CU_N_R

M_TG_SS_

C_RT_R_

J_RD_N_R_

_NF_RM_R_

_L_CTR_C_ST_

LI_NT_RN_R

LL__R_D_R

P_L_T_

3. Completa les oracions amb les paraules que hi falten:

- La _____ reparteix les cartes.

- El _____ serveix les begudes.
- La _____ té cura dels malalts.
- He avisat al _____ perquè vinga a pintar la façana de casa.
- Em vull construir una casa i per això he de buscar un _____ .
- El _____ crea vídeos, textos o imatges per a internet.
- Necessite una _____ que em cuide el jardí.
- El _____ d'aquest restaurant fa uns menús molt bons.
- El lavabo perd aigua, necessite un _____ .
- Telefona els _____ , hi ha un incendi.

4. Completa el quadre.

FEMENÍ	MASCULÍ
la dependenta	_____
_____	el cambrer
la cartera	_____
la cuinera	_____
_____	el jardiner
la infermera	_____
_____	el metge
la guàrdia municipal	_____

5. Completa el nom dels oficis en masculí. Al costat, escriu-los en femení.

BOMBE _ / _____ JARDINE _ / _____ CARTE _ / _____
 INFERME _ / _____ CAMBRE _ / _____ PINTO _ / _____
 FUSTE _ / _____ CARNISSE _ / _____ CUINE _ / _____

Amb quina lletra acaben tots aquests noms en masculí?

I els femenins?

6. Completa posant l'article correcte *el, la, l'*:

__ electricista, __ pescador, __ jardiner, __ bomber, __ metge, __ fuster,
 __ pintor, __ infermer, __ paleta, __ cuinera, __ cambrer, __ metgessa,
 __ carnisser, __ jardiner, __ carnissera, __ pintora, __ cambrera, __ cuiner

7. Explica què fan:

- el pintor El pintor pinta les parets.
- el jardiner
- el carter
- el cambrer
- la carnissera
- el paleta
- la metgessa

8. Qui ho fa?

Vigila el trànsit	el guàrdia
Arregla la instal·lació de la llum	_____
Treballa al camp	_____
Apaga els incendis	_____
Despatxa a la botiga	_____
Fabrica portes	_____
Fa el dinar al restaurant	_____
Pesca al mar	_____

9. Sopa de lletres: busca huit noms d'oficis:

L	F	U	S	T	E	R	R	E	O	C	A
L	E	E	A	P	G	R	T	I	P	A	R
A	C	G	P	O	C	M	J	P	L	M	N
U	T	C	A	R	T	E	R	A	C	B	B
R	E	C	L	R	I	C	Z	G	T	R	O
A	R	U	E	R	O	A	O	E	S	E	G
D	M	E	T	G	E	N	P	S	A	R	T
O	X	A	A	U	T	I	C	E	R	C	V
R	N	E	P	L	V	C	U	I	N	E	R

10. Escriu frases cada vegada més llargues. Fixa't en l'exemple:

El paleta fa una casa.

El paleta fa una casa molt bonica.

El paleta fa una casa molt bonica amb la teulada roja.

El cuiner fa el dinar.

El pintor pinta una porta.

La cambrera serveix una coca-cola.

El mestre explica una lliçó.

La perruquera pentina una senyora.

El taxista porta un senyor.

11. Escriu el nom de l'ofici de les persones que tens dibuixades i explica què fan.

12. Relaciona cada ofici amb les eines o materials que fa servir:

culleres pinzells medicaments pintura
 olles termòmetre fusta martell
 mànegues casc claus aigua
 pissarra assecador serra raspall
 sal llibres fonendoscopi camió
 escala esborrador xampú cassoles

Metgessa:

Pintor:

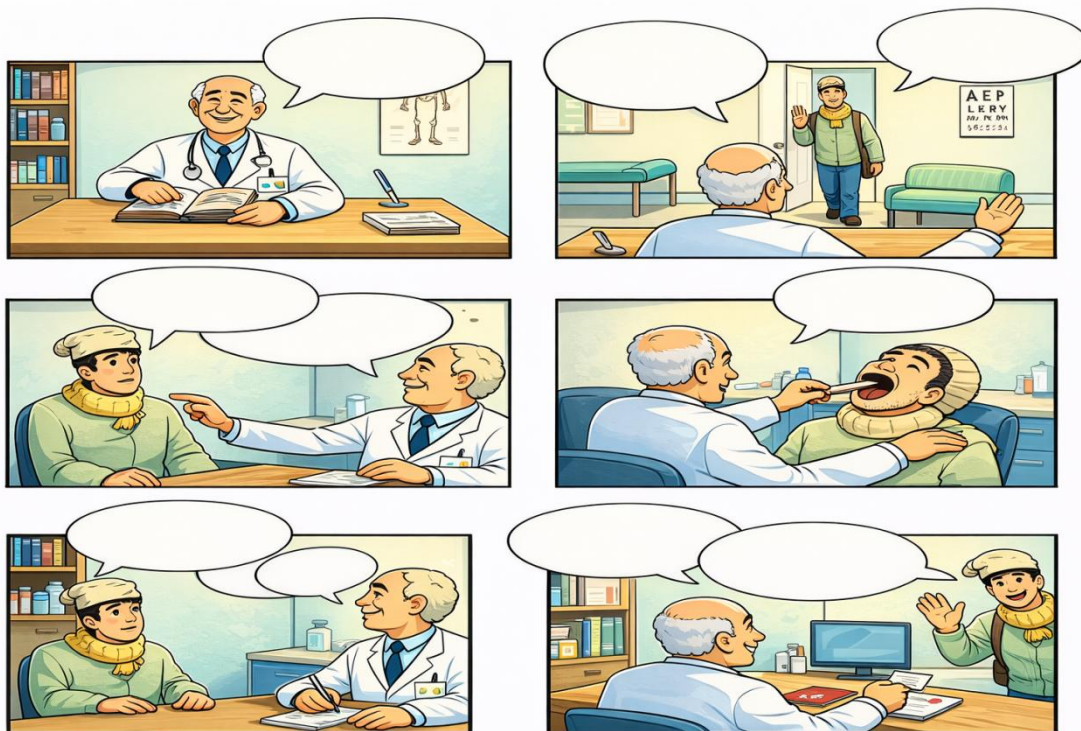
Cuiner:
 Bomber:
 Fuster:
 Perruquer:
 Mestra:

13. Fes 3 llistes: una amb els noms d'oficis que tenen la "i", una altra amb els noms d'oficis que tenen la "e" i una altra amb els que les tenen totes dues.

Tenen la i	Tenen la e i la i	Tenen la e

14. Observa els dibuixos. Posa, al lloc corresponent, el número de la frase que hi vaja bé.

1- Bon dia! Ja pot passar.	6- Molt bé, ara mirarem què li passa.
2- Ara mateix aniré a la farmàcia.	7- Gràcies doctor. Passe-ho bé!
3- Tinc mal de coll.	8 - Bon dia, doctor!
4- Segui i explique'm què li passa.	9- Òbriga bé la boca.
5- Torne d'aquí a una setmana per veure com es troba. Adéu.	10- Té angines. Li receptaré un medicament que li anirà molt bé!

15. Completa el quadre i després completa els buits de les oracions:

ARA / PRESENT	DEMÀ / FUTUR
Jo cuine	Jo cuinaré
Tu cuines	_____
_____	Ell cuinarà
Nosaltres cuinem	_____
_____	Vosaltres cuinareu
Els cuinen	_____

Demà nosaltres _____ una paella per a tota la família.

Jo sempre _____ el sopar abans de les nou.

Aquest cap de setmana Maria _____ un pastís de xocolata.

Vosaltres _____ molt bé quan teniu temps lliure.

Ara mateix els alumnes _____ galetes a la classe de cuina.

La setmana que ve tu _____ arròs al forn per als teus amics.

Ma mare quasi mai _____ amb massa oli.

Aquesta nit nosaltres _____ pizza casolana.

Jo _____ verdures al vapor perquè vull menjar més sa.

L'any que ve ells _____ en un concurs gastronòmic.

16. A) Fixa't bé en les il·lustracions i relaciona-les amb el text de la pàgina següent que els corresponga.

TEXT 1 - DIBUIX

Per estar sans és molt important alimentar-nos correctament. Els metges recomanen menjar de tot. Un dels aliments que no hauria de faltar a la nostra dieta és el peix. Sense els professionals que eixen a la mar cada dia no podríem comptar amb aquesta important font d'alimentació.

TEXT 2 - DIBUIX

Molts professionals treballen perquè les persones ens puguem alimentar. Uns dels més importants són els treballadors del camp. Sense el seu treball no podríem anar a la botiga a comprar les tomaques, l'encisam, les creïlles i altres productes que necessitem gairebé cada dia.

TEXT 3 - DIBUIX

Els oficis han canviat molt al llarg del temps. Avui dia n'hi ha alguns que abans no existien, i en canvi, n'hi ha d'altres que abans eren molt importants i ara han desaparegut. Les feines que tenen a veure amb la distracció i el temps lliure cada dia creen més llocs de treball. Així, cada cop hi ha més restaurants, bars, hotels...

B. Digues a quin dels 3 textos de l'exercici anterior trobem les següents paraules. Subratlla-les.

a) distracció	Text 3
b) alimentar-nos	Text 1 i 2
c) botiga	_____
d) metges	_____
e) professionals	_____
f) temps lliure	_____

- g) oficis _____
- h) feines _____
- i) treball _____

17. Repàs dels temes anteriors:

A. Relaciona l'ofici amb una hora possible i una part del dia (escriu els números en lletra).

- a) El fuster entra a treballar a les _____ d) El taxista acaba la jornada a les _____
- b) El cambrer dina a les _____ e) La repartidora ix a repartir a les _____
- c) La infermera comença el torn a les _____ f) El forner treballa a les _____

B. Completa amb l'article correcte. Després posa l'oració en plural:

- a) ____ infermera treballa a l'hospital. f) ____ electricista repara la llum de la casa.
- b) ____ fuster fa mobles de fusta. g) ____ taxista condueix per la ciutat.
- c) ____ cambrera neteja les taules h) ____ cambrer serveix el menjar.
- del restaurant i) ____ mecànic arregla els cotxes del taller.
- d) ____ repartidora porta paquets. j) ____ perruquera talla els cabells dels
- e) ____ infermers ajuden els pacients clients.

C. Completa les oracions amb el possessiu adequat. Fixa't en qui parla: de mi, de tu, d'ell, d'ella, de nosaltres, de vosaltres o d'ells/es.

- a) (de mi) Jo sóc infermer. _____ uniforme és blanc.
- b) (de tu) Tu eres fustera. _____ eines són noves.
- c) (d'ell) Ell és taxista. _____ cotxe és molt gran.
- d) (d'ella) Ella és cambrera. _____ clients estan contents.
- e) (de nosaltres) Nosaltres som repartidors. _____ furgoneta és roja.
- f) (de vosaltres) Vosaltres sou mecànics. _____ taller és modern.
- g) (d'ells) Ells són electricistes. _____ treball és difícil.
- h) (d'elles) Elles són infermeres. _____ pacients necessiten ajuda.
- i) (de mi) Jo sóc perruquera. _____ tisores estan al calaix.
- j) (de tu) Tu eres cambrer. _____ safata és damunt de la taula.

18. Ordena les frases següents:

- l'hospital A trobat he infermera una simpàtica. molt

- coca-cola calenta. cambrer El servit m'ha la

- paquet. Avui repartidora la ha no portat el

- fuster El preciós. moble fet ha un

- m'ha El taxista portat a l'institut.

19. Col·loca les següents formes verbals al lloc corresponent:

	PASSAT	PRESENT	FUTUR
Arreglar	arreglava	arregla	arreglarà
Pintar			
Cuinar			
Repartir			
Apagar			
Pescar			
Ensenyar			
Pentinar			

20. Repàs dels temes anteriors:

A. Possessius.

Completa amb el possessiu correcte

- Jo sóc infermera. _____ bata és blanca.
- Ell és fuster. _____ eines estan al taller.
- Nosaltres som repartidors. _____ furgoneta és nova.
- Ella és taxista. _____ cotxe és groc.
- Tu eres cambrer. _____ safata és a la cuina.

Tria l'opció correcta

- El mecànic neteja ____ mans.
☐ els seus ☐ la seua ☐ el seu ☐ les seues ☐ la seua ☐ el seu
- La repartidora carrega ____ caixes.
☐ la seua ☐ les seues ☐ el seu ☐ els seus ☐ la seua ☐ el seu
- El professor prepara ____ classe.
☐ els seus ☐ la seua ☐ el seu ☐ les seues ☐ la seua ☐ el seu
- L'infermer guarda ____ material.
☐ la seua ☐ les seues ☐ el seu ☐ els seus ☐ la seua ☐ el seu

B. Verbs.

Completa amb la forma correcta del verb entre parèntesis.

- La infermera _____ (treballar) a l'hospital.
- El fuster _____ (fer) mobles.
- El cambrer _____ (portar) el menjar.
- El taxista _____ (conduir) el cotxe.
- La repartidora _____ (ajudar) els clients.

Tria la forma correcta del verb

a) El cambrer ____ al restaurant.

☐ treballa ☐ treballes ☐ treballe

c) El fuster ____ taules.

☐ fa ☐ fas ☐ fan

b) La infermera ____ els pacients.

☐ ajuda ☐ ajudes ☐ ajude

d) El taxista ____ el cotxe.

☐ condueix ☐ conduïx ☐ conduir

C. Hores i parts del dia.

Completa amb una hora i una part del dia.

a) El cambrer treballa a les _____.

b) La infermera entra a les _____.

c) El fuster comença a les _____.

d) El taxista treballa a les _____.

D. Article i apòstrof.

Completa amb *el, la, l', els o les*.

a) ____ infermeres treballen a l'hospital. b) ____ fuster fa mobles de fusta.

c) ____ cambrer serveix el menjar. d) ____ repartidora porta paquets.

e) ____ infermers ajuden els pacients. f) ____ electricista repara la llum

g) ____ taxista condueix per la ciutat. h) ____ cambreres treballen al restaurant.

i) ____ fustera treballa al taller. j) ____ repartidors ixen al matí.

k) ____ infermera entra al torn de nit. l) ____ mecànic arregla el cotxe.

21. Relaciona les preguntes amb les respostes:

PREGUNTES	RESPOSTES
1. Has estudiat per fer aquesta feina?	Treballe 8 hores al dia.
2. On treballes?	He estudiat cicles formatius.
3. Quantes hores treballes?	M'agrada molt.
4. Portes uniforme?	Descanse els diumenges i els dilluns.
5. Quines eines fas servir?	Treballe en una perruqueria
6. Amb qui treballes?	Porte una bata.
7. Quins dies no treballes?	Utilitze l'assecador, la pinta i els tints.
8. T'agrada la teua feina?	Treballe amb 3 xiques més.

Quin ofici és?

PREGUNTES	RESPOSTES
1. Has estudiat per fer aquesta feina?	Treballa amb molta gent.
2. On treballes?	Tinc festa dissabtes i diumenges.
3. Quantes hores treballes?	Utilitze la pissarra, l'ordinador i llibres.
4. Portes uniforme?	He estudiat a la universitat.
5. Quines eines fas servir?	No porte cap uniforme.
6. Amb qui treballes?	Treballa en un institut.
7. Quins dies no treballes?	Treballa 30 hores a la setmana.
8. T'agrada la teua feina?	Sí, m'ho passe molt bé treballant.

Quin ofici és?

22. Observa la següent taula i escriu un text sobre cada treballador/a.

Fixa't en l'exemple:

	CRISTINA	MARC	MARINA
OFICI	metgessa	jardiner	dependent
LLOC	hospital	parcs i jardins	botiga
ESTUDIS	7 anys a la universitat	2 anys a l'escola de jardineria	secundària
HORES	torns de 8 hores	8 hores diàries	8 hores al dia
UNIFORME	bata blanca	granota i gorra	no
EINES	fonendoscopi	tisores, aixada	caixa registradora
EL QUE MÉS LI AGRADA	tenir cura dels malalts i ajudar-los	tenir cura de les flors i les plantes	parlar amb la gent

- Cristina treballa de metgessa en un hospital. Va estudiar set anys a la universitat. Treballa en torns de 8 hores. Porta una bata blanca d'uniforme. Fa servir el fonendoscopi. El que més li agrada és tenir cura dels malalts i ajudar-los.

- Marc

.....

.....

- Marina

[illegible]

23. Quin és l'ofici que més t'agrada? Explica en què consisteix .

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, resembling notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

2. Gramàtica.

2.1. Repassem els pronoms febles: OD, OI, CC i Atribut

2.1.1. Introducció

En les unitats anteriors hem estudiat els pronoms febles que substitueixen: l'Objecte Directe (OD), l'Objecte Indirecte (OI), el Complement Circumstancial (CC) i l'Atribut.

En esta unitat repassarem tots estos pronoms junts. L'objectiu és aprendre a identificar cada complement i triar el pronom correcte.

2.1.2. Resum teòric

Taula resum

Complements		Identificació		Pronom
OD	OD det. masc. sing.	Preguntar al verb: Quina cosa? Exemples: <i>Compre el llibre.</i> <i>Compre dos llibres</i> <i>Compre això</i>		el / l' / lo
	OD det. fem. sing.			la / l'
	OD det. masc. pl.			els / los
	OD det. fem. pl			les
	OD indet.			en
	OD neutre			ho
OI	OI singular	Preguntar al verb: A qui? O Per a qui? Exemples: <i>Done un llibre a Maria</i> <i>Compre pa per a Maria</i>		li
	OI plural			els
CC	CC Lloc	On?: <i>Vaig a Elx</i>	Introduïts per de	en
	CC Temps	Quan?: <i>Tarde sis hores</i>		
	CC Mode	Com?: <i>Jo menje ràpid</i>	Tots els altres	hi
	CC Companyia	Amb què?: <i>Escriu amb boli</i>		
Atr.	Atribut det.	Després de <i>ser, estar i paréixer o semblar</i> Exemples: <i>Joan és l'alcalde / Joan és alcalde</i>		el, la, els, les
	Atribut indet.			ho

23. Identifica el complement subratllat.

Tinc el mòbil _____ Recorde això _____
 Telefone al metge _____ Compre taronges _____
 Treballa a Torrevella _____ Explique la lliçó als alumnes _____
 Anna està cansada _____ Vinc de classe _____

23. Identifica el complement subratllat, digues quin pronom substitueix i fes l'oració seguint el model.

Conec els alumnes.

Complement: OD

Pronom: ELS

Oració: Els conec.

Conec la directora.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Vaig a l'escola.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Done un llibre a Joan.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Maria és infermera.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Vinc del treball.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Veig els alumnes.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Explique la lliçó als estudiants.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Joan és el director.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Compre fruita.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Entenc això.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Treballa a l'hospital.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Telefone a Maria.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Conec les infermeres.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Vinc del supermercat.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Els són els responsables.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

Recorde el que va dir.

Complement: _____

Pronom: _____

Oració: _____

24. Identifica els dos complements seguint el model:

Model

Done el llibre a Maria.

el llibre → OD

a Maria → OI

Porte els documents al director.

Regale una planta a la meua mare.

Explique la lliçó als alumnes.

Mostre les fotografies als companys.

Envie un correu als professors.

Done els apunts a la professora.

25. Substitueix només l'OD seguint el model

Done el llibre a Maria.

→ El done a Maria.

Porte els documents al director.

Regale una planta a la meua mare.

Explique la lliçó als alumnes.

Mostre les fotografies als companys.

Envie un correu als professors.

Done els apunts a la professora.

26. Substitueix només l'OI seguint el model

Done el llibre a Maria.

→ Li done el llibre.

Porte els documents al director.

Regale una planta a la meua mare.

Explique la lliçó als alumnes.

Mostre les fotografies als companys.

Envie un correu als professors.

Done els apunts a la professora.

27. Tria el pronom correcte

Conec la directora.

a) li

b) la

c) hi

Tinc el mòbil.

a) el

b) en

c) hi

He vist els alumnes.

a) els

b) li

c) ho

Escolte les notícies.

a) les

b) els

c) li

28. Completa

Veig la professora. ____ veig.

Escolte les notícies. ____ escolte.

Conec els alumnes. ____ conec.

Tinc el llibre. ____ tinc.

29. Tria la resposta correcta

Telefone al director.

a) Li telefone.

b) El telefone.

c) Ho telefone.

Done un regal a Maria.

a) Li done un regal.

b) La done un regal.

c) Ho done un regal.

Explique la lliçó als alumnes.

- a) Els explique la lliçó.
- b) Ho explique.
- c) En explique la lliçó.

Envie un correu als professors.

- a) Els envie un correu.
- b) Ho envie un correu.
- c) Els veig un correu.

30. Substitueix per *HI* o *EN*.

Vaig a l'Escola d'Adults: _____

Tornem de València: _____

Treballa a Torrevella: _____

Estudien a la biblioteca: _____

Vinc del mercat: _____

Parlen del problema: _____

31. Completa

Vivim a Torrevella i ens agrada viure ____ .

Vinc de classe i ara mateix ____ vinc.

Estudie a la biblioteca i cada vesprada ____ estudie.

Parlem del viatge i sempre ____ parlem.

32. Repàs de l'Atribut. Substitueix pel pronom correcte

Maria és infermera.

Anna és la professora.

Joan és el director.

La pel·lícula sembla interessant.

Els alumnes estan cansats.

Els són els responsables.

33. Completa

Maria és simpàtica. ____ és.

Els alumnes estan contents. ____ estan.

Joan és el director. ____ és.

Anna és la professora. ____ és.

34. Exercicis Globals. Identifica el complement i tria el pronom seguint el model

Conec la directora.

Complement: OD

Pronom: LA

Telefone al metge.

Vaig al mercat.

Maria és infermera.

Tinc café.

Explique la lliçó als alumnes.

Conec els estudiants.

Vinc de classe.

Joan és el director.

Recorde això.

Andreu és l'alcalde

Treballe a l'hospital.

El xiquet juga amb la pilota

35. Tria la resposta correcta

Conec la directora.

- a) la
- b) li
- c) hi
- d) en

Maria és infermera.

- a) ho
- b) la
- c) hi
- d) li

Telefone al director.

- a) li
- b) el
- c) hi
- d) ho

Tinc café.

- a) ho
- b) en
- c) el
- d) hi

Vaig a classe.

- a) hi
- b) en
- c) la
- d) li

Explique la lliçó als alumnes.

- a) els
- b) les
- c) en
- d) ho

36. Llegeix el text i busca dos OD, dos OI, dos CC, dos atributs. Després substitueix-los pel pronom corresponent.

David estudia valencià a l'Escola d'Adults de Torrevella. Cada vesprada va al centre per assistir a classe. Els professors expliquen els continguts als estudiants i també els ajuden quan tenen dubtes.

David viu a l'Acequió, però treballa en una empresa situada al polígon industrial. Quan acaba la jornada laboral, va directament a l'escola. Li agraden molt les classes perquè aprén vocabulari nou i coneix persones d'altres països.

La directora és molt amable i els professors també ho són. David pensa que estudiar valencià és una bona oportunitat per integrar-se millor en la societat valenciana.

Preguntes de comprensió:

On estudia David?

On treballa?

On viu?

Com és la directora?

Qui explica els continguts?

2.2. Les perífrasis d'obligació

Expressen obligació o la necessitat de fer una cosa.

a) obligació personal (subjecte conegut):

haver de + infinitiu. Exemple: *Pere enguany ha d'estudiar molt.*

b) Obligació impersonal (subjecte indeterminat):

caldre + infinitiu. Exemple: *Cal fer esport tots els dies.*

Així s'ha d'evitar el calc de les construccions següents:

a) Tenir que

b) Haver-hi que

c) Ser precis

~~Tens que anar al mercat~~.....*Has d'anar al mercat.*

~~Hi ha que comprar cada dia~~.....*Cal comprar cada dia.*

24. Com que ja podeu donar consells, què ens recomaneu que ens

emportem quan anem a:

1. A la platja: cal portar-hi...
2. A la muntanya...
3. Al gimnàs...
4. A la selva...
5. A la lluna...
6. Al Carib...

25. Poseu la perífrasi en forma personal corresponent al verb que hi ha

entre parèntesis:

- a) Nosaltres _____ (TREBALLAR) més si volem tenir vacances durant el mes d'agost.
- b) Pep i Carles _____ (ANAR) a recollir-me a l'aeroport.
- c) Tu _____ (FER) el llit abans d'anar-te'n a treballar.
- d) Si vosaltres voleu anar al teatre _____ (COMPRAR) les entrades demà sens falta.
- e) Jo _____ (PRENDRE) mesures de seguretat per a evitar que em roben.

- f) Encara que no pugues anar al casament, _____
(COMPRAR) un regal.
- g) Aquest estiu _____ (LLEGIR) els llibres que em vas
recomanar.
- h) Si voleu créixer, _____ (MENJAR) molta verdura.
- i) Per a anar de viatge _____ (PREPARAR) la maleta amb
temps suficient.
- j) Tots nosaltres _____ (RECICLAR) el paper i el vidre.
- k) No podeu deixar el cotxe davant del gual, _____
(APARCAR) a la plaça de la Font.
- l) Si vols anar de viatge a Mèxic, _____ (ESTALVIAR)
bastants diners.

26. Subratlla totes les formes de tenir que + infinitiu i escriu al costat la forma correcta de la perífrasi d'obligació.

Les obligacions del dia a dia

Cada matí, Marta té que alçar-se molt prompte perquè treballa lluny de casa. Ahir em va dir que demà tindrà que agafar l'autobús més d'hora del normal. Els seus companys també estan cansats, però diuen que tenien que acabar la feina abans de les sis.

A la reunió, el cap va explicar que tots tenim que complir l'horari i que no tindríem que arribar tard. Si no ho fem, tindrem que donar explicacions. Marta pensa que no és just, perquè moltes vegades ha tingut que quedar-se més temps del compte.

3. Comprensió Oral

27. Escolta l'àudio següent i tria l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta. Abans llig les preguntes. (9' Examen B1 juny 2026)

1. D'on és natural Aina Escrivà?

- A) D'Alzira.
- B) D'Algemesí.
- C) De Gandia.
- D) De Xàtiva.
- E) De Sueca.

2. Amb quin nom artístic és més coneguda Aina Escrivà?

- A) Aina E.
- B) N'Aina.
- C) Atrevida.
- D) Vides.
- E) Fúmiga.

3. Quants anys té N'Aina?

- A) 18 anys.
- B) 19 anys.
- C) 20 anys.
- D) 21 anys.
- E) 22 anys.

4. Com es titulava el seu primer EP, publicat en 2025?

- A) Vides o mortes.
- B) Atrevida.
- C) Primera fila.
- D) La meua gent.
- E) Emocions.

5. Com es titula el disc que ha llançat en 2026?

- A) Atrevida.
- B) Vides o mortes.
- C) La Fúmiga.
- D) De repent.
- E) Identificada.

6. Com ha sigut la rebuda del nou disc, segons N'Aina?

- A) Pitjor del que esperava.
- B) Bastant discreta.
- C) Fantàstica.
- D) Molt lenta.
- E) Decebedora.

7. Què li ha permés arribar a més gent?

- A) Les xarxes socials només.
- B) Els concerts gratuïts.
- C) Les col·laboracions.
- D) Les entrevistes de ràdio.
- E) Els videoclips.

8. Què és l'èxit per a N'Aina?

- A) Vendre molts discos.
- B) Ser famosa.
- C) Fer el que li agrada i estar feliç amb la seua gent.
- D) Guanyar molts diners.
- E) Tindre molts seguidors a Instagram.

9. Com va descobrir Artur la veu de N'Aina?

- A) En un concert.
- B) En un concurs de televisió.
- C) En uns vídeos de versions que ella penjava a Instagram.
- D) A través del seu productor.
- E) En una escola de música.

10. Quan sol aparéixer la inspiració per a compondre, segons N'Aina?

- A) Sempre de nit.
- B) Només quan està amb el productor.
- C) De sobte, en situacions quotidianes com estar en classe o comprant.
- D) Només després d'un concert.
- E) Quan escolta altres cantants.

4. Comprensió Escrita

28. Llig el text i digues quina afirmació es la correcta. Només hi ha una opció correcta per a cada pregunta.

Viure per sempre: seria realment una bona notícia?

Des de fa segles, les persones han somiat amb viure per sempre. Llegendes, religions i obres de ciència-ficció han imaginat formes d'evitar la mort o d'allargar la vida durant centenars d'anys. Hui, la medicina i la tecnologia han aconseguit augmentar molt l'esperança de vida, i alguns científics investiguen com retardar l'envelliment.

A primera vista, una vida molt més llarga sembla una bona notícia. Podríem passar més temps amb les persones que estimem, aprendre moltes professions, viatjar, estudiar i començar nous projectes una vegada i una altra. Una persona podria tindre diverses vides dins de la mateixa vida.

Però també apareixerien problemes importants. Si les persones deixaren de morir però continuaren naixent xiquets, la població mundial podria créixer enormement. Caldria més habitatge, més aliments, més energia i més recursos naturals. Potser els governs haurien de limitar els naixements o buscar noves formes d'organitzar la societat.

També canviaria el món laboral. Si una persona poguera treballar durant dos-cents anys, ¿quan es jubilaria? ¿Hi hauria suficients llocs de treball per als joves? I si algunes persones pogueren pagar tractaments per allargar la vida i altres no, podria aparèixer una nova forma de desigualtat entre els qui tenen accés a esta tecnologia i els qui no.

Les relacions personals també serien diferents. Un matrimoni podria durar cent cinquanta anys, les famílies tindrien moltes més generacions vives al mateix temps i una persona podria veure com el món canvia completament diverses vegades. La idea de començar de nou tindria un significat molt diferent.

Hi ha, a més, una pregunta més difícil: continuaria tenint el mateix valor la vida si sabérem que no s'acabarà? Una part de la importància que donem al temps potser prové precisament del fet que és limitat. Decidim què volem fer perquè sabem que no podem fer-ho tot.

Per això, alguns pensadors consideren que el problema no és només aconseguir viure més anys, sinó decidir com volem viure'ls. Una vida molt llarga podria ser una oportunitat extraordinària si les persones conservaren la salut, la curiositat i les ganes de continuar aprenent. Però viure eternament sense poder canviar, sense nous reptes o sense les persones que estimem podria convertir-se en una experiència molt diferent de la que imaginem.

Potser, per tant, la gran pregunta no és si algun dia podrem viure per sempre, sinó una altra de més complicada: si poguérem fer-ho, realment voldríem?

1. Per què una vida molt més llarga podria obligar a canviar les polítiques de població?

- a) Perquè la gent deixaria de treballar.
- b) Perquè podrien faltar recursos si augmentara molt el nombre d'habitants.
- c) Perquè tots els països tindrien la mateixa població.
- d) Perquè desapareixerien les ciutats.
- e) Perquè ningú voldria tindre fills.

2. Quin problema podria aparèixer si només algunes persones pogueren pagar tractaments per viure més?

- a) Una nova desigualtat relacionada amb l'accés a la tecnologia.
- b) Una reducció automàtica dels salaris.
- c) La desaparició de la medicina pública.
- d) Una baixada general de l'esperança de vida.
- e) El final de les jubilacions.

3. Per què el món laboral hauria de canviar si les persones visqueren dos-cents anys?

- a) Perquè ningú voldria estudiar.
- b) Perquè totes les professions desapareixerien.
- c) Perquè caldria repensar la jubilació i l'accés dels joves al treball.
- d) Perquè només treballarien les persones majors.
- e) Perquè els governs prohibirien canviar de professió.

4. Què es pot deduir sobre les relacions personals en una vida molt més llarga?

- a) Que serien sempre més felices.
- b) Que podrien haver de adaptar-se a períodes i canvis molt més llargs.
- c) Que les famílies tindrien menys generacions.
- d) Que desapareixerien els matrimonis.
- e) Que ningú canviaria de parella.

5. Per què el text relaciona el valor del temps amb el fet que siga limitat?

- a) Perquè la falta de temps ens obliga a triar què considerem important.
- b) Perquè el temps només té valor durant la joventut.
- c) Perquè les persones majors no fan plans.
- d) Perquè una vida llarga impedeix prendre decisions.
- e) Perquè tots els projectes necessiten una data final.

6. Quina condició faria més atractiva una vida extraordinàriament llarga, segons el text?

- a) No haver de treballar mai.
- b) Poder mantindre salut, curiositat i ganes d'aprendre.
- c) Viure sempre al mateix lloc.
- d) No tindre cap relació familiar.
- e) Evitar qualsevol canvi social.

Què es pot deduir de la frase "una persona podria tindre diverses vides dins de la mateixa vida"?

- a) Que podria morir i tornar a nàixer diverses vegades.
- b) Que podria experimentar etapes, professions i projectes molt diferents.
- c) Que tindria diverses identitats legals.
- d) Que podria viure en diversos cossos.
- e) Que deixaria de recordar el passat.

7. Per què viure eternament podria no resultar tan desitjable com sembla al principi?

- a) Perquè seria impossible viatjar.
- b) Perquè totes les persones estarien obligades a viure per sempre.
- c) Perquè podria aparèixer avorriment, pèrdua de sentit o absència de nous reptes.
- d) Perquè desapareixeria la tecnologia.
- e) Perquè la salut sempre empitjoraria.

8. Quin és el principal canvi de perspectiva que proposa el text al final?

- a) Passar de preguntar si és possible viure per sempre a preguntar si realment ho voldríem.
- b) Passar de parlar de medicina a parlar només d'economia.
- c) Passar de parlar del futur a parlar del passat.
- d) Passar de defensar la immortalitat a rebutjar qualsevol avanç mèdic.
- e) Passar de parlar d'individus a parlar només de governs.

9. Quina idea resumeix millor el text?

- a) Viure més anys seria sempre positiu.
- b) La immortalitat només plantejaria problemes econòmics.
- c) Allargar molt la vida podria oferir grans oportunitats, però també crear nous dilemes socials i personals.
- d) La ciència ja ha aconseguit eliminar l'envelliment.
- e) Una vida eterna seria necessàriament avorrida.

5. Expressió Escrita

28. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 150 paraules. La redacció ha de contindre: un possessiu, un número, un verbs en futur i un en condicional. Subratlla aquests elements i posa dos barres quan portes cent cinquanta paraules. Tria una d'aquestes opcions:

- Imagina't que ja estàs de vacances i has arribat a un lloc meravellós. Descriu aquest paisatge.
- Escriga una nota al seu company o companya de treball per a explicar-li la faena que s'ha de fer demà.

[illegible]

6. Expressió oral

29. Diàleg:

Tria un d'entre els dos possibles diàlegs:

- En aquest exercici mantindràs una conversa amb un altre company. Són les 7:45h i, en una avinguda de la ciutat, hi ha hagut un xoc entre dos cotxes. Els dos conductors han arribat a un acord sobre qui té la culpa, omplir els papers i parlar amb la companyia d'assegurances.

PERSONA A

Vosté ha estat treballant tota la nit. No té massa pressa, vol aclarir bé els fets i omplir els papers corresponents.

PERSONA B

Vosté ha d'estar en el treball a les 8:00h. Té molta pressa, per això vol quedar a la vesprada amb l'altre conductor per a parlar-ho tranquil·lament i fer tots els tràmits.

- Dos amics o amigues han de fer un regal a un altre amic o amiga amb motiu d'una celebració molt especial (aniversari, casament, etc.). Cal decidir què li regalaran, el pressupost, com el compraran, etc.

Persona A

Vosté vol fer-li un regal per a la casa. El seu pressupost és limitat.

Persona B

Vosté vol fer-li un regal que puga dur posat (roba, joia, etc.). No disposa de temps per a anar a comprar-lo.

7. El valencià de la Vega Baja: Quino el Salaret – Capítol 12 (Final)

CAPÍTOL 12 La llengua que viatja

1

La pedra no era per a mi. Ara ja ho entenc.

laio?

2

Açò guarda la veu.

La llibreta de paraules?

3

Sí. És d'una bona amiga. Ella ho apuntava tot.

Llibreta de paraules. Maria Bernabeu.

Tot?

4

Record de Toni. Any 2027.

—Quan jo deia “xicon”, ella escrivia.
—Quan Quino parlava del Salaret, ella escrivia.

5

Record de Toni. Any 2027.

—Quan trobàvem un cognom, un topònim o una paraula mig amagada...
—ella escrivia.

PUNTA PRIMA
CASELLES 1789

6

I per què ho feia?

Perquè sabia que allò que no s'escrivia també pot desaparèixer.

7

Ella no guardava només paraules. Guardava pistes.

Paraules vives	Noms de lloc	Cognoms
xicon	Salaret	Caselles
carnal	Raval Roig	Soler
emblocar	Cabo Roig	Reche
espolsar	Formentera	Vilella
pèsol	Lo Blanc	Torregrosa
sotere	El Banyet	Galiàna
bejoca	La Mata	Manzanares
baladre	Punta Prima	Paredes
angrundsadora	El Moncayo	Ballester
rebuig	Las Calas	Ortuño
pardal	...	...
escalfor		
trompa		
amolla el marbre...		

Pistes de què?

8

D'una llengua que encara caminava pels carrers... encara que quasi ningú la reconeguera.

9

Jo, al principi, no ho entenia. Pensava: “quina mania té esta xicona amb les paraules”.

I després?

10

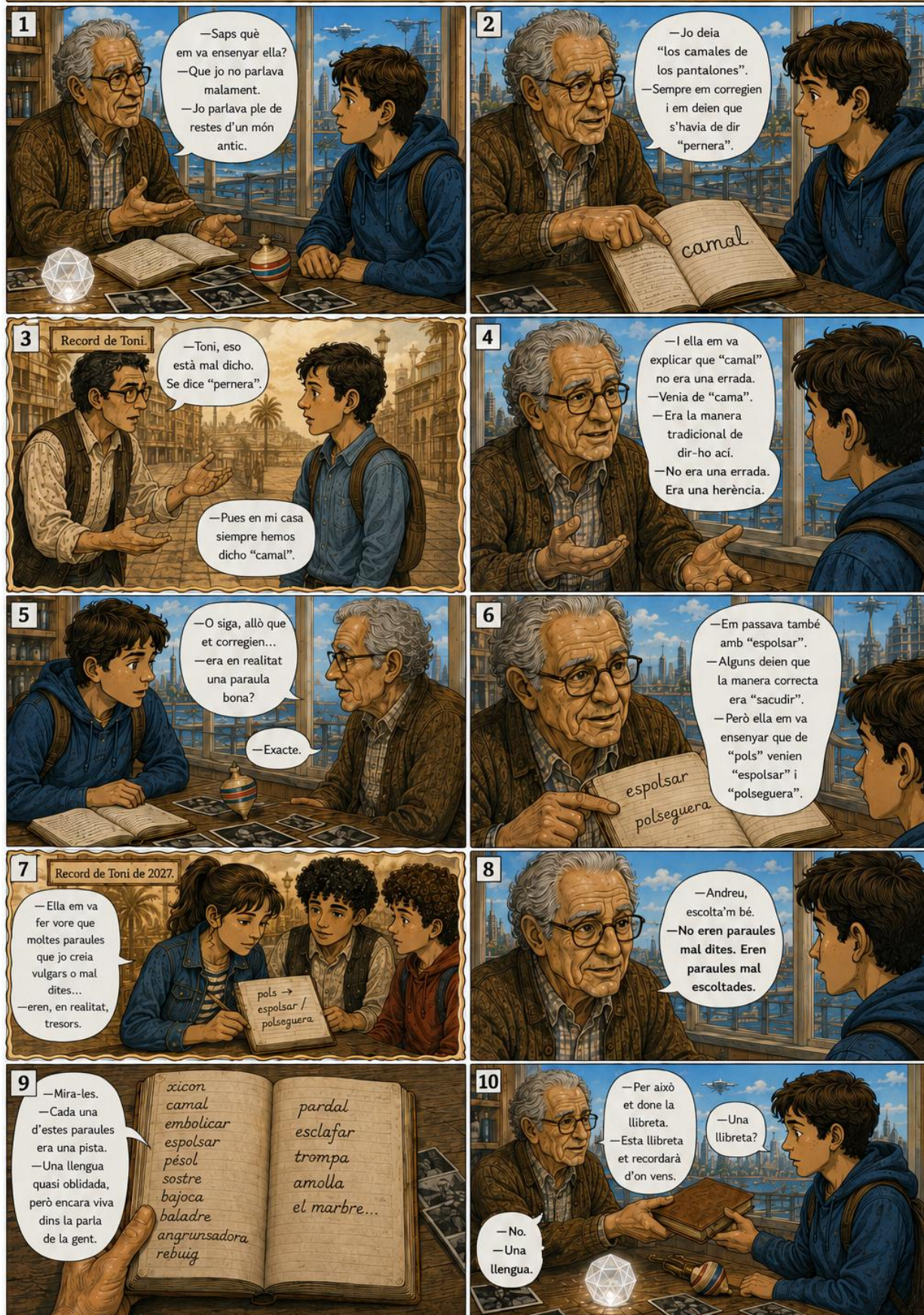
Després vaig entendre que la pedra era només una part del misteri. L'altra part eren les paraules.

Ha brillat...

Clar. La pedra reconeix la memòria.

CAPÍTOL 12 - La llengua que viatja

PÀGINA 2 — Paraules mal escoltades

CAPÍTOL 12 - La llengua que viatja

PÀGINA 3 — La pedra torna a la mar

CAPÍTOL 12

La llengua que viatja

PÀGINA 4 — Una paraula dins la bòria

Les ciutats canvien, Els noms canvien. Les llengües callen, tornen, es disfressen o s'amaguen.
Però de vegades, una paraula travessa els segles com una pedra de sal dins la bòria.

FI

Exercicis Capítol 12 - *La llengua que viatja*

1. Resumeix el capítol en 5 o 6 línies.

Explica qui parla amb el net, què li entrega, per què és important la llibreta de Maria, què passa amb la pedra de sal i on acaba despertant el protagonista.

2. Opinió personal.

Aquest és l'últim capítol del còmic.

Què t'ha semblat el final? T'ha paregut esperançador, trist, sorprenent o misteriós?

Explica la teua resposta.

3. Reflexiona sobre aquesta frase:

“La pedra era només una part del misteri. L'altra part eren les paraules.”

Què vol dir Toni vell? Per què les paraules poden ser tan importants com la pedra de sal en aquesta història?

4. Paraules de la Vega Baixa d'origen valencià.

Busca en el capítol aquestes paraules explica què signifiquen i escriu una oració:

Paraula	Significat	Oració
xicon		
camal		
embolicar		
espolsar		
polseguera		
bajoca		
baladre		
angrunsadora		
rebuig		
pardal		
esclafar		
trompa		
amolla el marbre		

5. Topònims que apareixen en la llibreta de Maria.

Completa la taula:

Topònim	Possible significat o origen
Salaret	

Topònim	Possible significat o origen
Raval Roig	
Cabo Roig / Cap Roig	
Formentera	
Lo Blanc	
El Banyet	
La Mata	
Punta Prima	
Punta de Los Locos	
Crazy Beach District	

Després respon: Els següent noms: Punta del Salaret, Punta de Los Locos i Crazy Cape són noms o topònims que es refereixen al mateix lloc. Quin d'aquests topònims et sembla que conserva millor la memòria del lloc a què es refereixen? Per què?

6. Cognoms de la Vega Baixa que apareixen en la llibreta.

Tria **cinc cognoms** de la llista i completa la taula:

Cognom	Possible origen o significat
Caselles	
Soler	

Cognom	Possible origen o significat
Reche	
Vilella	
Torregrosa	

Després respon: per què els cognoms també poden ser una pista del passat d'un poble o d'una família?

7. Vertader o fals. Corregeix les frases falses.

- Toni vell diu que la pedra ja no és per a ell.
- La llibreta de paraules era de Maria Bernabeu.
- Maria només apuntava paraules, però no apuntava topònims ni cognoms.
- Toni vell explica que abans creia que paraules com **camal** o **espolsar** estaven mal dites.
- Maria li va ensenyar que moltes paraules no eren errors, sinó herències.
- La pedra de sal no reacciona quan està damunt de la llibreta.
- El jove porta la pedra a la Punta de Los Locos l'any 2087.
- Quan apareixen la mar, la sal i la bòria, el temps torna a perdre el camí.
- El protagonista desperta en l'any 2635, en un lloc anomenat Crazy Beach District.
- En el futur, tothom reconeix perfectament les expressions locals antigues.

8. Preguntes de comprensió. Respon amb frases completes.

- Per què Toni vell diu que la llibreta “guarda la veu”? _____

- Què apuntava Maria quan sentia una paraula, un cognom o un topònim? _____

- Per què Toni diu que no parlava malament quan parlava en torrevellenc? _____

d) Què vol dir que eren “paraules mal escoltades”? _____

e) Per què la pedra reconeix la memòria? _____

f) Per què Andreu, el net de Toni, va a la Punta de Los Locos? _____

g) Què passa quan alça la pedra entre la bòria? _____

h) Quina paraula o expressió antiga apareix encara en l'any 2635? _____

9. Passat, present i futur de la llengua.

Completa la taula amb exemples del còmic:

Any 1475	Any 2027	Any 2087	Any 2635
Quino parla valencià			
Punta del Salaret			
Pedra de sal			
Maria apunta paraules			
Paraules tradicionals			

Després respon: què ha viatjat més lluny en el temps, la pedra o les paraules? Justifica la resposta.

10. Activitat final d'escriptura.

Escriu un text breu amb aquest títol:

Una paraula que viatja

Has d'incloure:

- una paraula tradicional de la Vega Baixa que aparega en el còmic;
- què significa;
- qui la diu o en quin moment apareix;
- per què és important conservar-la;
- què has après amb la història de Quino, Maria i Toni;
- quina opinió tens sobre la llengua i la memòria dels pobles.

Extensió orientativa: **10-12 línies.**

[illegible]

Ser de la Vega Baixa és la nostra forma de ser valencians.

Com has pogut comprovar al llarg d'este curs el parlar del Baix Segura té moltes característiques del valencià. I tenim moltes altres coses en comú tots els valencians. A continuació exposem alguns aspectes que ens uneixen a la major part de valencians:

L'horta del Baix Segura i la de València són molt semblants: els tarongers i les llimeres, el sistema de regadiu, amb assarbs i séquies (tot i que al Baix Segura hi ha un sistema propi de xarxa doble de reg) i un riu que les travessa (ací, el Segura; allà, el Xúquer o el Túria).

Les edificacions tradicionals dels llauradors de les dos zones, i també les del delta de l'Ebre, eren les barraques.

A més, podem destacar vincles existents entre Callosa de Segura i Callosa d'en Sarrià, no només pel nom del poble, que té el mateix origen —del llatí (villa) callosa—, sinó també pel fet que els dos pobles han fet tradicionalment espardenyes, i el cànem que utilitzaven els callosins de més al nord el compraven a Callosa de Segura.

Qüestions culinàries: sabies que menjar-se la mona amb ou per Pasqua, el relleno (o pelotas), l'arroz y costra i la passió per les bandes de música són tradicions compartides amb la resta de valencians?

Ser de la Vega Baja és la nostra forma de ser valencià i valenciana.

Has comprovat que la teua comarca té molts elements comuns amb la resta dels valencians i les valencianes. Fins i tot la llengua i les tradicions hi estan més prop del que potser pensaves: els topònims i els cognoms, els menjars, l'arquitectura i els costums. La història ens ensenya a ser tolerants i oberts amb la diferència, perquè ens la fa comprendre.

És cert que la majoria de la gent del Baix Segura no té moltes ocasions de familiaritzar-se amb el valencià (només els veïns de Guardamar i Barba-roja, ho recordes?), encara que durant segles ha sigut la llengua de relació entre els habitants de la comarca.

La Constitució espanyola (article 3.3) diu que la riquesa de les llengües d'Espanya és un patrimoni cultural que ha de ser especialment respectat i protegit.

Nosaltres en tenim dos, i això ens enriqueix com a poble. L'accés al valencià ens permet teixir llaços més forts entre nosaltres i ens obri moltes portes: a una literatura potent, una música fascinant, programes de televisió de qualitat, obres de teatre atractives i articles interessants. També oferix l'oportunitat de participar d'una de les deu llengües més actives en el món en internet. Segur que no ho sabies! I, a més, un idioma que s'estudia en més de 160 universitats de 28 països.

11. Contesta:

a) **Quines coses compartim** amb altres comarques valencianes? (horta, música, menjar, arquitectura...). Anota 6 idees

b) El text diu que “ser de la Vega Baja és la nostra forma de ser valencians”, **què penses que significa?**

12. Tria el millor títol:

- A) “Només menjar del Baix Segura”
- B) “Vincles culturals amb la resta de valencians”
- C) “Com construir una barraca”

13. Digues si les afirmacions són vertaderes o falses V/F i corregeix si és fals

- a) L’horta del Baix Segura i la de València **són semblants**. (V)
- b) Les **barraques** només existien al Baix Segura. (F → també a l’Horta de València i al delta de l’Ebre)
- c) Callosa de Segura i Callosa d’en Sarrià **no comparteixen res**. (F → nom d’origen llatí i tradició espardenyera; cànem del nord es comprava a Callosa de Segura)
- d) L’article 3.3 CE diu que les llengües són patrimoni a **protegir**. (V)

14. Rius i territoris (relaciona)

Segura
Túria
Xúquer

Ribera Alta i Ribera Baixa
ciutat/Horta de València
Vega Baixa